

सामाजिक न्यायाचा विजय : पंतप्रधान मोदी

रालोआच्या अभूतपूर्व यशावर प्रतिक्रिया व्यक्त करताना पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी हा सामाजिक न्यायाचा विजय असल्याचे म्हटले आहे. या निवडणुकीत बिहारच्या जनतेने रालोआला आशीर्वाद देत ऐतिहासिक आणि अभूतपूर्व विजय मिळवून दिला आहे. बिहारच्या जनतेचे मनःपूर्वक आभार. हा प्रचंड जनादेश आम्हाला जनता जनार्दनाची सेवा करण्यासाठी आणि बिहारसाठी नवनवे संकल्प राबविण्यासाठी शक्ती देईल, असा विश्वासही मोदी यांनी व्यक्त केला आहे.

बिहारच्या विकासासाठी गती येईल : नितीश कुमार

नितीश कुमार यांनी या विजयाचे श्रेय बिहारचे मतदार आणि रालोआतील एकजूटीला दिले आहे. मतदारांनी आमच्यावर विश्वास ठेवून भरसोस मते दिली. त्याबद्दल मतदारांचे मनःपूर्वक आभार मानतो, त्यांना नमन करतो, अशी प्रतिक्रिया त्यांनी दिली. तसेच पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केलेले सहकार्य आणि एलजेपीचे चिराग पासवान, जीतन राम मांझी आणि उषेंद्र कुशवाह यांचेही त्यांनी आभार मानले. तसेच या सर्वांच्या सहयोगाने बिहारची घोडदौड सुरू राहील, विकासासाठी गती येईल, असे त्यांनी म्हटले आहे.

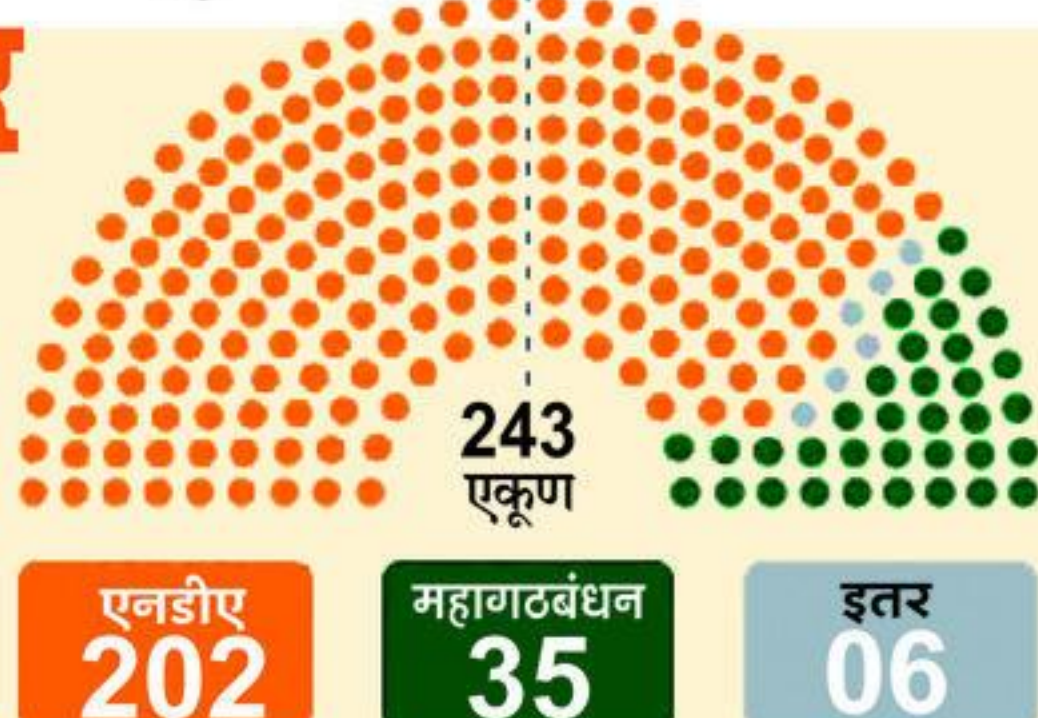
बिहारात भगवी त्सुनामी; भाजपने रचला इतिहास!

एनडीएला दणदणीत बहुमत; 'महागठबंधन'चा धुव्वा

एनडीए २०० पार

- काँग्रेसचा दारुण पराभव
- लालूप्रसाद यांना मोठा धक्का

● या निवडणुकीत सर्वाधिक मतांची टक्केवारी राष्ट्रीय जनता दला (राजद)ची आहे. राजदच्या मतांची टक्केवारी २३ टक्के, त्या खालोखाल भाजप २०.८ तर मित्रपक्ष जेडीयूच्या मतांची टक्केवारी १९.२५ टक्के आहे. | पान २

बिहार पक्षीय बलाबल

	२०२०	२०२५
●भाजप	७४	८९
●जदयू	४३	७५
●राजद	७५	२२
●एलजेपी	०१	१७
●काँग्रेस	१९	०६
●एमआयएम	०५	०५
●एचएएमएस	०४	०५
●इतर	०४	०९

नवी दिल्ली : बिहार विधानसभा निवडणुकीतील ऐतिहासिक विजयानंतर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे भाजप मुख्यालयात आगमन झाल्यानंतर त्यांचे पुष्पवृष्टी करून जल्लोषी स्वागत करण्यात आले. भाजप अध्यक्ष जे. पी. नड्डा यांच्यासह अन्य पदाधिकारी यावेळी उपस्थित होते. (फोटो : पीटीआय)

काँग्रेसचे लवकरच विभाजन होणार

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे भाकीत

नवी दिल्ली : पुढारी वृत्तसेवा

काँग्रेस पक्षाचा अजेंडा हा मुस्लिम लीग आणि माओवादाभोवती फिरत आहे. त्यामुळे आजची काँग्रेस मुस्लिम लीग, माओवादी काँग्रेस (एमएमएस) बनली आहे, अशा शब्दांत पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शुक्रवारी काँग्रेसवर घणाघाती टीका केली. वेगळा अजेंडा असलेल्या काँग्रेसमध्ये पुन्हा एकदा मोठी फूट पडू शकते, असे भाकीतही त्यांनी केले.

- आजची काँग्रेस मुस्लिम लीग, माओवादी काँग्रेस असल्याचा घणाघात; बिहारनंतर आता प. बंगालमधील जंगलराज संपविणार

बिहार विधानसभा निवडणुकीतील एनडीएच्या ऐतिहासिक विजयानंतर भाजप मुख्यालयामध्ये उपस्थितांना ते संबोधित करत होते. यावेळी त्यांनी काँग्रेस, राजद यांच्यावर जोरदार टीका केली. तसेच ऐतिहासिक विजयाबद्दल भाजप आणि एनडीएच्या नेत्यांचे आणि कार्यकर्त्यांचे अभिनंदन केले. बिहार जिकल्यानंतर आता प. बंगालही जिकणार, तेथील जंगलराजही संपविणार, अशा शब्दांत पंतप्रधान मोदी यांनी विरोधकांना इशारा दिला. यावेळी भाजपचे राष्ट्रीय अध्यक्ष जे. पी. नड्डा, संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह, केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांच्यासह वरिष्ठ नेते आणि कार्यकर्ते उपस्थित होते.

पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, आज काँग्रेस

/...८

पाटणा : वृत्तसंस्था

देशाच्या राजकारणावर मोठा प्रभाव टाकणाऱ्या बिहार विधानसभा निवडणुकीत भगवी त्सुनामी आली असून भारतीय जनता पक्ष आणि जेडीयू या प्रमुख पक्षांच्या नेतृत्वाखालील राष्ट्रीय लोकशाही आघाडी (एनडीए) ने सुस्पष्ट बहुमत मिळवत सत्तास्थापनेवर शिक्कामोर्तब केले. एनडीएने दोनशेचा आकडा (२०२) पार केला. विशेष म्हणजे या निवडणुकीत भारतीय जनता पक्षाने 'न भूतो' यश मिळवले. ८९ जागा मिळवत सर्वात मोठा पक्ष ठरण्याचा मान भाजपने मिळवला. त्या खालोखाल नितीश कुमार यांच्या जेडीयूने ८५ जागा मिळविल्या; तर विरोधी महागठबंधनचे मुख्यमंत्रिपदाचे उमेदवार तेजस्वी यादव यांचा राष्ट्रीय जनता दल (राजद) तिसऱ्या क्रमांकावर फेकला गेला. या पक्षाला केवळ २५ जागा मिळाल्या. काँग्रेसचा दारुण पराभव झाला असून केवळ सहा जागाच निवडून आल्या. तेथे या पक्षाच्या अस्तित्वाचाच प्रश्न निर्माण झाला आहे. एकूणच विरोधकांच्या महागठबंधनचे या निवडणुकीत अक्षरशः पानिपत झाले. एनडीएने बहुमतासाठी लागणारा १२२ चा आकडा केव्हाच पार करत २०२ पर्यंत मजल मारली आणि इतिहास घडवला. या निवडणुकीतही मोदींचा करिष्मा कायम असल्याचे दिसून आले.

● मोदींचा करिष्मा कायम | पान २

एनडीएच्या विजयाची ५ कारणे

- १ जागावाटपाचा निर्दोष फॉर्म्युला : एनडीएच्या निर्णायक विजयाला निवडणुकीपूर्वीच अंतिम रूप देण्यात आलेल्या आणि काटेकोरपणे तयार केलेल्या जागावाटपाचा फॉर्म्युला कारणीभूत ठरला.
- २ जंगलराजचा मुद्दा रेटला : एनडीएने लालू-राबडीदेवी यांच्या काळातील अराजकता आणि जंगलराज मुद्दा जोरकसपणे मांडत मतदारांत भीतीचे वातावरण निर्माण केले.
- ३ व्यापक जातीय समीकरण : एनडीएच्या विजयाचे आणखी एक प्रमुख कारण म्हणजे जातीय समीकरण.
- ४ महिलांसाठी कल्याणकारी योजना : सुपौल, किशनगंज आणि मधुबनीसारख्या अनेक जिल्ह्यांमध्ये पुरुषांपेक्षा महिलांनी १०-२० टक्के जास्त मतदान केले.
- ५ नितीश कुमारांची प्रतिमा : नितीश कुमार यांनी बिहारात आपली प्रतिमा स्वच्छ ठेवली, वय आणि प्रशासनाच्या आव्हानांबद्दल ते सर्वात विश्वासाहर् नेतृत्व असल्याचे सिद्ध केले.

मुख्यमंत्री कोण ?

- बिहारात भाजप सर्वात मोठा पक्ष ठरल्याने मुख्यमंत्री बदलला जाईल, अशी जोरदार चर्चा आहे. या पार्श्वभूमीवर भाजपचे बिहार प्रभारी विनोद तावडे म्हणाले की, नितीश कुमार यांच्या नेतृत्वाखालील आम्ही निवडणूक लढलो. आता पुढे मुख्यमंत्रिपदाबाबत कोणता निर्णय घ्यायचा, हे एनडीएतील सर्व पक्ष मिळूनच ठरवतील.

प्रमुख पराभूत

- तेज प्रताप यादव (महुआ)
- शत्रुघ्न यादव (स्वेसारीलाल यादव) (छपरा)
- त्रिपुरारी कुमार तिवारी ऊर्फ मनीष कश्यप (चनपटिया)

प्रमुख विजयी

- तेजस्वी प्रसाद यादव (राघोपूर/राजद)
- अनंत कुमार सिंह (मोकांमा/जदयू)
- श्रेयसी सिंह (जमुई/भाजप)
- सम्राट चौधरी (तारापूर/भाजप)
- मैथिली ठाकूर (अलीनगर/भाजप)
- विजय कुमार सिन्हा (लखीसराय/भाजप)
- मंगल पांडे (सीवान/भाजप)
- रेणु देवी (बेतिया/भाजप)
- ओसामा शहाब (रघुनाथपूर/राजद)
- विजय कुमार चौधरी (सरायरेज/जदयू)
- आनंद मिश्रा (बक्सर/भाजप)

राज्यात महायुतीची ५०-५० टक्केच युती

अध्या टिकाणी आमने-सामने

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

बिहार विधानसभा निवडणूक निकाल लागत असताना राज्यात स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीचे वातावरण तापले आहे. राज्यात महायुती ५० टक्के टिकाणी युती करेल तर ५० टक्के टिकाणी स्वतंत्र लढणार असल्याचे समजते. राज्यात स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीसाठी सर्वच राजकीय पक्ष जोरदार तयारी करत आहेत. यामध्ये महायुतीची कुठे कुठे युती होईल आणि कुठे होणार नाही याची उत्सुकता राजकीय वर्तुळात आहे. या पार्श्वभूमीवर सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, कल्याण-डोंबिवलीमध्ये महायुतीची युती फुटणार तसेच सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातही युती नसणार आहे. मात्र रत्नागिरी, धाराशिव या जिल्ह्यांमध्ये युती होणार आहे. काही टिकाणी अजूनही युतीसंदर्भात चर्चा सुरू असून महत्त्वाच्या टिकाणी शेवटच्या क्षणी निर्णय घेतला जाऊ शकतो.

आज ना उद्या, भाजपची जेडीयुशिवाय सत्ता?

नवी दिल्ली : उमेश कुमार
बिहार विधानसभा निवडणुकीत एनडीएच्या ऐतिहासिक विजयामुळे सत्तेची दिशा पूर्णपणे बदलली आहे.

निकालांसह मुख्यमंत्र्यांच्या पदावर राजकीय वर्तुळात खळबळ उडाली आहे. पाटण्यापासून दिल्लीपर्यंत, सत्तेचा चेहरामोहरा बदललेला का असा प्रश्न आहे. नितीश कुमार शपथ घेतिल, परंतु ते पूर्ण कार्यकाळ टिकू शकतील याची खात्री नाही. पहिल्यांदाच भाजप जेडीयुशिवाय सरकार स्थापन करण्याच्या स्थितीत आहे. परिणामी येत्या

काही महिन्यांत मुख्यमंत्र्यांचे स्थान बदलू शकते आणि बिहारमध्ये महाराष्ट्रासारखे राजकीय परिस्थिती उदयास येऊ शकते, अशी अटकळ आहे. यामागील संपूर्ण रचना निवडणूक आकडेवारीवर आधारित आहे. जर भाजप, लोजपा, एचएमएस आणि आरएलएम यांना जोडले तर एनडीए सहजपणे बहुमताचा आकडा ओलांडेल. अशा परिस्थितीत नितीश कुमार यांना मुख्यमंत्रिपदी का ठेवावे यावर अशी चर्चा होणे स्वाभाविक आहे. तथापि केंद्रातील भाजप

पुढारी विशेष

/...८

आले आणि लसूणच्या परिपूर्ण मिश्रणाचा अनुभव घ्या

200 ग्रा. किंमत ₹ 48/-

20 ग्रा. किंमत ₹ 5/-

200g

For enquiry, WhatsApp 77 57 969 700

To know more, visit www.foodriteindia.com

Follow us

१ किलो घड़ी डिटर्जेंट पावडर खरेदी करा सोबत एक घड़ी साबण मोफत

FREE 10^{Worth} Ghadi Cake ₹ 10

DBT DBT DBT

FREE 200 10

घड़ी

डिटर्जेंट पाउडर

पहले इस्तेमाल करें, फिर विश्वास करें

NET FRESH FRAGRANCE

JASMINE LEMON VANILLA

35 g Extra

Net Weight 200g

आधी वापरून पहा, मग विश्वास ठेवा

संक्षिप्त

भीमराव पांचाळे यांना विठ्ठल उमप फाउंडेशनचा जीवनगौरव पुरस्कार

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

लोकशाहीर विठ्ठल उमप फाऊंडेशनचा मुद्रांघ जीवनगौरव पुरस्कार ज्येष्ठ गझलनवाझ भीमराव पांचाळे यांना जाहीर झाला आहे. कलाक्षेत्रात बहुमोल योगदान देणाऱ्या व्यक्तींना विठ्ठल उमप फाऊंडेशनचा मुद्रांघ पुरस्कार’ सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात येतो. प्रसिद्ध गायक व विठ्ठल उमप फाऊंडेशनचे अध्यक्ष नंदेश उमप यांनी शुक्रवारी येवंच्या पुरस्कारांची घोषणा केली. मुद्रांघ पुरस्काराच्या यंद्याचा मान्यवरामध्ये शाहीर राजेंद्र राज्त (लोककला क्षेत्र), प्रदीप शिंदे (शिल्पकला), अभिनेते जयवंत वाडकर (अभिनय), परेश मोकाशी (दिग्दर्शक), मधुगंधा कुलकर्णी (अभिनेत्री आणि निर्माती), अभिनेत्री रिकू राजगुरू (नवोन्मेष प्रतिभा-अभिनय) आदींचा समावेश आहे. शाहीर विठ्ठल उमप यांच्या १५ व्या स्मृतिदिनानिमित्त १५ वा लोकशाहीर विठ्ठल उमप स्मृती संगीत समारोह व विठ्ठल उमप फाऊंडेशनचा ‘मुद्रांघ पुरस्कार’ विवरणाचा भव्य सोहळा २६ नोव्हेंबरला रवींद्र नाट्यमंदिर येथे सायंकाळी ६ वाजता होईल.

नोंदणीविना विकल्या जाणाऱ्या आयात सौंदर्यप्रसाधनांवर एफडीएची कारवाई

मुंबई : महाराष्ट्र अन्न व औषध प्रशासनाने (एफडीए) मुंबईतील क्रॉफर्ड मार्केट आणि ठाणे जिल्ह्यातील उल्हासनगर येथील तीन ठिकाणी कारवाई करून नोंदणी तसेच आयात परवान्याशिवाय विक्री होत असलेल्या परदेशी सौंदर्यप्रसाधनांचा साठा जप्त केला. शिवाय, आक्षेपाई दावे असलेल्या एका आयुर्वेदिक उत्पादनावरही ठाण्यात कारवाई करण्यात आली. एफडीएने दिलेल्या माहितीनुसार, या ठिकाणी आयात केलेली कॉस्मेटिक उत्पादने नियमांचे पालन न करता विकली जात असल्याचे आढळले. त्यानुसार, सहाय्यक आयुक्त निशिगंधा पाटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली औषध निरीक्षक हेमंत आडे आणि पूनम साळगावकर यांनी क्रॉफर्ड मार्केटमधील दोन विक्रेत्यांकडून अनुक्रमे २,४०,०६५ रुपये आणि ६१,१३२ रुपये किमतीची उत्पादने जप्त केली. ठाण्यातील उल्हासनगर येथे सहाय्यक आयुक्त रोहित राठोड यांच्या सूचनेनुसार औषध निरीक्षक एस. एस. भुजबळ यांनी एका दुकानातून रु. १,३२,८८८ किमतीची नियमबाह्य सौंदर्यप्रसाधनांची जप्ती केली.

नवाब मलिक यांच्या अडचणींत वाढ; दोषमुक्तीचा अर्ज न्यायालयाने फेटाळला

मुंबई : राऱ्याचे माजी मंत्री आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते नवाब मलिक यांच्या अडचणीत पर पडली आहे. त्यांच्या कुटुंबाने चालवलेल्या रीअल इस्टेट फर्मने दाऊद इब्राहिमशी संबंधित मनी लॉड्रिंग प्रकरणात दाखल केलेला दोषमुक्तीचा अर्ज विशेष पीएमएलए न्यायालयाने फेटाळला आहे आणि सर्व आरोपींविरुद्ध आरोप निश्चित करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

नवाब मलिक यांच्या कुटुंबीयांमार्फत चालवण्यात येणाऱ्या मेसर्स मलिक इन्फ्रास्ट्रक्चरने दोषमुक्तीसाठी अर्ज केला होता. त्यावर पीएमएलए न्यायालयाचे विशेष न्यायाधीश सत्यनारायण नावंदर यांनी निर्णय दिला. दोषमुक्तीचा अर्ज फेटाळतानाच न्यायालयाने सर्व आरोपींविरोधात मनी लॉड्रिंग प्रतिबंधक कायदा, २००२ च्या संबंधित कलमांतर्गत आरोप निश्चित करण्याचे निर्देश दिले.

ठाणे ते भिवंडी प्रवास केवळ ५ मिनिटांत वसई खाडीवर कोलशेत ते काल्हेर पूल

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

ठाणे ते भिवंडी हे अंतर कमी वेळेत पार करणे आता शक्य होणार आहे. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत वसई खाडीवर सहा पदरी पूल उभारला जाणार असून यामुळे ठाण्यातील कोलशेत आणि भिवंडीतील काल्हेर ही ठिकाणे जोडली जातील. सध्या ठाणे ते भिवंडी हा प्रवास करण्यासाठी ४५ मिनिटांचा कालावधी लागतो. २.२ किमीचा पूल उभारण्यासाठी ४३० कोटी रुपये खर्च केले जाणार आहेत. या पुलामुळे ४५ मिनिटांचा प्रवास ५ ते ७ मिनिटांत पूर्ण करता येईल. या पुलामुळे गुरुवारी निविदा काढण्यात आल्या. पुलाचे बांधकाम ३ वर्षात पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. भिवंडी येथे मोठ्या प्रमाणावर गोदामे असल्याने व्यावसायिकदृष्ट्या या भागाला महत्त्व आहे. तसेच मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेनचे

भिवंडी

अनुसूचित क्षेत्र

● ठाणे ते भिवंडी पुलामुळे प्रामुख्याने वाहतूक कोंडीचा प्रस्न सोडवला जाईल. यासोबतच भिवंडी अनुसूचित क्षेत्रही प्रस्तावित करण्यात आले आहे. या अंतर्गत वस्त्रोद्योग केंद्र आणि बहुउद्देशीय मार्ग उभारला जाणार आहे.

स्थानकही या ठिकाणी होणार आहे. भिवंडीतील गोदामांतून मालाची वाहतूक करणारी अवजड वाहने ठाणे-भिवंडी दरम्यान प्रवास करतात. यामुळे प्रचंड वाहतूक कोंडी होते. सध्या कोलशेत ते काल्हेर हा प्रवास करण्यासाठी वाळकुम नाका, कशोळी पूल या मार्गाने प्रवास करावा. यात वाहनचालकांचा बराच वेळ वाया जातो. यामुळे मालवाहतुकीवर व पर्यायाने उद्योगधंद्यावर परिणाम होतो.

समलिंगी दाम्पत्याला अंतरिम दिलासा देण्यास हायकोर्टाचा नकार

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

आयकर कायद्याच्या कलम ५६ (२) (एक्स) च्या संवैधानिक वैधतेला आव्हान देणाऱ्या समलिंगी दाम्पत्याला अंतरिम दिलासा देण्यास उच्च न्यायालयाने गुरुवारी नकार दिला. आयकर कायद्यातील कलम ५६ (२) (एक्स) नुसार परस्परलिंगी जोडीदारांमध्ये देणगधेवाण होणाऱ्या भेटवस्तूंना करमुक्त केले जाते. त्या अनुषंगाने समलिंगी दाम्पत्याने कर लाभांसाठी पती/पत्नी या शब्दाचा समावेश करण्याची मागणी केली आहे.

गृहिणी पायियो आशिहो आणि वकील विवेक दिवान यांनी उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली आहे. कर लाभांसाठी ‘जोडीदार’ (पती किंवा पत्नी) या शब्दाचा समावेश करण्याची मागणी केली आहे. सध्याच्या तरतुदीमुळे समलिंगी जोडप्यांना आर्थिकदृष्ट्या असमान वागणूक मिळते, असा युक्तिवाद याचिकाकर्त्यातर्फे प्राथमिक सुनावणीदरम्यान करण्यात आला. न्यायमूर्ती बॅंगस कोलाबावाला आणि न्यायमूर्ती अमित जामसंदेकर यांच्या खंडपीठापुढे ही सुनावणी झाली.

शिंदे गटाची ५० टक्के जागांची मागणी मुंबईत भाजपला लहान भाऊ करणारी

व्यावहारिक निकषांवरच जागावाटप करण्याची मुंबई भाजपची भूमिका

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

मुंबई महानगरपालिका निवडणुकांसाठी शिवसेना शिंदे गटाने किमान ५० टक्के जागांवर दावा करत भाजप नेतृत्वाकडे त्यासाठी आग्रह धरण्याची तयारी चालविली आहे. मात्र, शिंदे गटाची ही मागणी म्हणजे जागावाटपातच भाजपला लहान भाऊ बनविण्याचा प्रयत्न ठरू शकतो. त्यामुळे भाजपनेही प्रत्येक वाडांतील पक्षीय बलाबल मांडत व्यावहारिक निकषांवर जागावाटप व्हायला हवे, अशी भूमिका घेतली आहे.

२०१७ च्या निवडणुका प्रत्येक पक्षाने स्वतंत्रपणे लढविल्या होत्या. त्यामुळे तेव्हाचे बलाबल हा निकष बाजूला राहत सद्यस्थितीच्या आधारारच चर्चा करण्याची भूमिका घेतली आहे. आगामी महापालिका निवडणुकांसाठी शिंदे गटाने किमान ५० टक्के जागा मिळाल्यात असा आग्रह धरला आहे. त्यासाठी २०१७ आणि २०१२ सालच्या निवडणुकातील विजयी नगर-सेवक शिंदे गटात दाखल झाल्याचा दाखला

● मागील नगरसेवकांपेक्षा व्यावहारिक निकषांचा आग्रह भाजपकडून केला जात आहे. मावळच्या सभागृहातील सर्वाधिक ८३ माजी नगरसेवक भाजपकडे आहेत. तर, काँग्रेसकडे १९, सपा ४, अजित पवार गट २, शस्द पवार गट २, एमआयएम १ आणि अन्य २ आहेत. त्यामुळे काँग्रेससह अन्य २५ जागा कोणाकडे जाणार याचा निर्णय घ्यावा. याचा फॉर्म्युला ठरल्यानंतर उबाठा गटाकडील जागा शिंदे गटाकडे की भाजपकडे याचा निर्णय सर्वेक्षण आणि वॉडांतील सद्यस्थितीच्या आधारे करण्याची भूमिका भाजपकडून मांडली जाण्याची शक्यता आहे.

दिला जात आहे. शिंदे गटाच्या या भूमिकेवर भाजपने अद्याप अधिकृत भूमिका मांडलेली नाही. मात्र, मागील नगरसेवकांचा आधार या निवडणुकीत घेता येणार नाही. २०१७ च्या निवडणुका प्रत्येक पक्षाने स्वतंत्रपणे लढविल्या होत्या. शिवाय, मावळच्या सभागृहातील ६५ नगरसेवक शिंदे गटात असल्याचा दावाही भाजप नेते अमान्य करत आहेत. एकसंध शिवसेनेच्या

चिन्हावर ८४ नगरसेवक निवडून आले होते. पुढे मनसेसह अन्य पक्षातील नगरसेवक ठाकरेनी स्वतःकडे खेचले. शिवसेनेतील दुफळीनंतर बलाबल बदलले आहे. सध्या ठाकरे गटाकडे ५६ तर शिंदे गटाकडे ५८ माजी नगरसेवक आहेत. त्यामुळे ५० टक्के जागांसाठी मागील नगरसेवकांचा निकष भाजपकडून वेदखल केला जात आहे.

बिहार तो झांकी है, मुंबई अभी बाकी है!

भाजप कार्यकर्त्यांचा मुंबईत जल्लोष : स्थानिक निवडणुकांतही विजय मिळवण्याचा निधार्

मुंबई : बिहार

विधानसभा निवडणुकीच्या मतमोजणीदरम्यान एनडीएने अघाडी घेतल्यामुळे मुंबईत भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांनी पक्ष कार्यकर्त्यांसह आनंदोत्सव साजरा केला.

अर्थाने रणशिंग फुंकले.

बिहार विजयानंतर भाजप प्रदेशाध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांच्या नेतृत्वाखाली प्रदेश कार्यालयात हा विजयोत्सव साजरा करण्यात आला. यावेळी चव्हाण म्हणाले, बिहारमध्ये एनडीएला स्पष्ट बहुमत मिळणार हे स्पष्ट होते. राहुल गांधी यांनी असे म्हणत मुंबईसह महाराष्ट्रातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांसाठी एका

ओळखला. महाराष्ट्रात उद्धव ठाकरे यांनी कोरोना काळात केलेला भ्रष्टाचार मुंबईकर विसरणार नाही. प्रेताच्या टाळूवरचे लोणी खाणारे हे लोक माणुसकी विसरले होते. येणाऱ्या निवडणुकीत त्यांची जागा दाखवून द्यायची आहे. बिहारच्या जनतेनेही त्यांना त्यांची जागा दाखवली. आता स्थानिक निवडणुकीतही हेच घडणार आहे, असेही ते म्हणाले.

ज्येष्ठ अभिनेत्री कामिनी कौशल यांचे ९८ व्या वर्षी निधन

बॉलीवूडच्या सुवर्ण काळातील साक्षीदार काळाच्या पडद्याआड

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

बॉलीवूडच्या सुवर्णकाळातील लोकप्रिय आणि ज्येष्ठ अभिनेत्री कामिनी कौशल (वय ९८) यांचे शुक्रवारी वृद्धापकाळाने निधन झाले. गेल्या काही दिवसांपासून त्या आजारी होत्या. त्यांच्या निधनामुळे बॉलीवूडच्या सुवर्णकाळातील साक्षीदार असलेली अभिनेत्री काळाच्या पडद्याआड गेली आहे.

कामिनी कौशल यांनी १९४६ मध्ये ‘नीचा नगर’ या चित्रपटातून हिंदी चित्रपटसृष्टीत पदार्पण केले. विशेष म्हणजे या चित्रपटाने कांस चित्रपट महोत्सवात सर्वोत्कृष्ट चित्रपटाचा पुरस्कार जिंकला होता. यानंतर दो भाई (१९४७), शहीद (१९४८), नदिया के पार (१९४८), जिद्दी, पारस, नमुना, आरजू आणि शबनम यांसारख्या अनेक गाजलेल्या चित्रपटांतून त्यांनी प्रेक्षकांच्या मनावर अधिराज्य गाजवले.

कामिनी कौशल यांनी दिलीप कुमार, राज कपूर, देव आनंद आणि अशोक कुमार यांसारख्या अनेक दिग्गज अभिनेत्यांबरोबर काम केले. नदिया के पार, शहीद, शबनम आणि आरजू या चित्रपटांमधील त्यांची

आणि दिलीप कुमार यांची ऑनस्क्रीन केमिस्ट्री विशेष गाजली होती.

लाहोरमध्ये त्यांचा जन्म झाला. उमा कश्यप हे त्यांचे नाव होते. त्यांचे वडील शिवराम कश्यप हे एक प्रसिद्ध वनस्पतिशास्त्रज्ञ होते. ‘नीचा नगर’चे दिग्दर्शक चेतन आनंद यांनी त्यांना कामिनी कौशल हे पडद्यावरील नाव दिले, जेणेकरून दुसऱ्या अभिनेत्रींच्या नावाशी गोंधळ होऊ नये.

शेवटच्या दिवसांतही सक्रिय
कामिनी कौशल यांनी गोदान (१९६३) मध्ये महत्त्वाची भूमिका साकारली, तसेच चेन्नई एक्सप्रेस, कबीर सिंह आणि लाल सिंह चड्ढा यांसारख्या आधुनिक चित्रपटांमध्येही त्या महत्त्वाच्या भूमिकेत दिसल्या. २५ फेब्रुवारी २०२५ रोजी त्यांनी आपला ९८ वा वाढदिवस साजरा केला होता.

लाच घेताना सहायक विद्युत अभियंता अटकेत

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

एक लाख रुपयांची लाच घेताना विद्युत कार्यालयातील एका सहाय्यक अभियंत्याला लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने अटक केली. गजानन प्रल्हाद राठोड असे या अभियंत्याचे नाव असून परवाना देण्यासाठी त्याने तक्रारदाराकडून चार लाखांची लाचेची मागणी केली होती, त्यापैकी एका लाखांचे टोकन घेताना त्याच्यावर कारवाई करण्यात आली आहे.

यातील तक्रारदार त्यांच्या पत्नीच्या कंपनीत प्रोजेक्ट मॅनेजर म्हणून काम करतात. ही कंपनी विद्युत उद्दाहन स्थापित करणे, त्याची देखभाल करणे आदी काम करते. ऑक्टोबर महिन्यात त्यांनी सांताक्रुज येथील ऊर्जा खात्यात एक अर्ज करून परवाना मिळवाय यासाठी प्रयत्न सुरू केले होते. त्यासाठी त्यांनी सहाय्यक अभियंता गजानन राठोड यांची भेट घेतली होती. या कामासाठी त्यांनी त्यांच्याकडे

जलद तिकिटासाठी मेरेवर आता यूटीएस सहाय्यक

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

प्रवाशांना सुलभ तिकिटिंगची सुविधा उपलब्ध व्हावी यासाठी मध्य रेल्वेने एटीव्हीएम, यूटीएस प्रणाली, मोबाइल यूटीएस यानंतर आता मोबाइल यूटीएस सहाय्यकांची नियुक्ती केली आहे.

छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस येथे सुरू करण्यात आलेल्या या सुविधेमुळे फक्त १३ दिवसात रेल्वेने २०. ३३ लाख इतका महसूल मिळवला आहे.

मध्य रेल्वेने ही सुविधा ३१ ऑक्टोबर रोजी छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस येथे सुरू केली असून, तिकीट खरेदीसाठी प्रतीक्षा करणाऱ्या प्रवाशांसाठी ३ सहाय्यक नियुक्त केले आहेत. एम-यूटीएस सहाय्यक म्हणून ओळखले जाणारे हे कर्मचारी, त्यांच्या सोबत एक मोबाइल

मुलाने उच्च न्यायालयात अपील दाखल केले होते. या याचिकेवर सुनावणी झाली. यावेळी न्यायालयाने अपीलबाबत नाराजी व्यक्त करत श्रावण बाळाचा उल्लेख केला. कुठे कावडीतून आपल्या माता-पित्याला तीर्थयात्रेला घेऊन जाणारा श्रावणबाळ आणि आपल्या आजारी, वृद्ध पालकांची काळजी घेण्याचे नैतिक कर्तव्य वजावण्याऐवजी प्रतिबंधात्मक आदेशासाठी न्यायालयात खेचणारा मुलगा... ही खेदानी बाब आहे.

महापालिकेच्या प्रमुख रुग्णालयांच्या सुरक्षेचे आता आठवड्याला ऑडिट

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

मुंबई महानगरपालिकेच्या कूपर आणि नायर रुग्णालयांमध्ये निवासी डॉक्टरांवरील हल्ल्यांनंतर प्रशासनाने रुग्णालयांच्या सुरक्षा व्यवस्था मजबूत करण्याचा निर्णय घेतला आहे. याचाच एक भाग म्हणून, सायन, नायर, कूपर आणि केईएम रुग्णालयांमध्ये आता दर आठवड्याला सुरक्षा ऑडिट करण्यात येणार आहे. या संबंधित रुग्णालयांच्या अधिष्ठात्यांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

गेल्या आठवड्यात कूपर रुग्णालयातील तीन निवासी डॉक्टरांवर रुग्णच्या कुटुंबाने हल्ला केला होता. त्यानंतर कूपर रुग्णालयातील निवासी डॉक्टरांनी चार दिवसांचा संप पुकारला होता. या आठवड्यात नायर रुग्णालयातील निवासी डॉक्टरांनीही संप पुकारलेला होता. यासाठीच डॉक्टरांवर नातेवाइकांकडून होणारे हल्ले, वादावादी टाळण्यासाठी सुरक्षा यंत्रणा तक्षम करण्यासाठी प्रशासनाने हा निर्णय घेतला आहे.

● २०२४ मध्ये, महानगरपालिका रुग्णालयांमधील निवासी डॉक्टरांची संघटना असलेल्या बीएमसी मार्टने चारही वैद्यकीय महाविद्यालयांच्या कॅम्पससु रक्ष्ता ऑडिट केले. अहवालात असे म्हटले होते की महाविद्यालयांमध्ये ४० डार्क स्पाॅट्स होते. त्यापैकी १० सायन हॉस्पिटलमध्ये, १२ नायर येथे आणि १८ केईएम आणि कूपर येथे होते. तथापि, ओळखल्या गेलेल्या सर्व डार्क स्पाॅट्सवर अद्याप सुरक्षा सुनिश्चित केलेली नाही.

साप्ताहिक सुरक्षा लेखापरीक्षणात आढळणाऱ्या कोणत्याही बुटीबद्दल संबंधित रुग्णालयाचे अधिष्ठाता महानगरपालिका उपायुक्त (आरोग्य) यांना अहवाल सादर करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. नियमित देखरेख प्रणाली तयार करणे, जबाबदारी वाढवणे आणि सुरक्षितता सुध-रणांसाठी डेटा-आधारित उपाययोजना करण्यासाठी हा निर्णय घेण्यात आला महापालिका उपायुक्त शरद उघाडे यांनी सांगितले

अपुरी सुरक्षा व्यवस्था

महापालिकेच्या केईएम, सायन, नायर आणि केईएम वैद्यकीय महाविद्यालये आणि रुग्णालये कनिष्ठ आणि वरिष्ठ अशा ३,५०० निवासी डॉक्टरांना नियुक्त करतात. या चार वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये ६०० हून अधिक सुरक्षा कर्मचारी तैनात आहेत. प्रत्येक वैद्यकीय महाविद्यालयात १५० ते २०० सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवलेले आहेत. सुरक्षा परिषद असूनही, निवासी डॉक्टरांना असुरक्षित वाटते. सुरक्षा व्यवस्था अपुरी असल्याचे त्यांचे मत आहे.

एसटीच्या उत्पन्नवाढीसाठी पंचसूत्री आराखडा जाहीर

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

महामंडळाने (एसटी) उत्पन्नवाढ, कार्यक्षमता आणि प्रवासी सुविधांच्या उन्नतीसाठी एक सर्वसमावेशक ‘पंचसूत्री आराखडा’ तयार केल्याची माहिती परिवहन मंत्री आणि एसटी महामंडळचे अध्यक्ष प्रताप सनार्ढेक यांनी शुक्रवारी दिली.

एसटीच्या व्यवस्थेचे मूल्यमापन आणि नियोजन दैनंदिन पातळीवर व्हावे, यासाठी सकाळी १० वाजता आगाारत, ११ ला विभागात आणि १२ वाजता प्रादेशिक स्तरावर आढावा बैठक अनिवार्य करण्यात आली आहे.

डिसेल हा एसटीच्या खर्चातील सर्वात मोठा घटक असल्याने असल्याने किलोमीटर प्रति १० लीटरनुसार चालकांना दररोजचे लक्ष्य दिले जाईल.

आता सर्व वेळापत्रकांची शास्त्रशुद्ध पुनर्मूल्यांकन प्रक्रिया सुरू केली जात आहे. मध्यवर्ती कार्यालयाची मंजूरी असलेल्या फे्याच राबवाव्यात, असे निर्देश आहेत.

आरक्षणास उपलब्ध बसची संख्या वाढवणे, भारमान ८० टक्के पेक्षा कमी न ठेवणे, चांगले भारमान असणाऱ्या दिवशी जादा फेऱ्यांची उपलब्धता, आणि प्रत्येक फेरीची देखरेख पर्यवेक्षकांच्या ‘दत्तक’ तत्त्वावर बस फेऱ्या देणे अशा अनेक सुधारणा होत आहे.

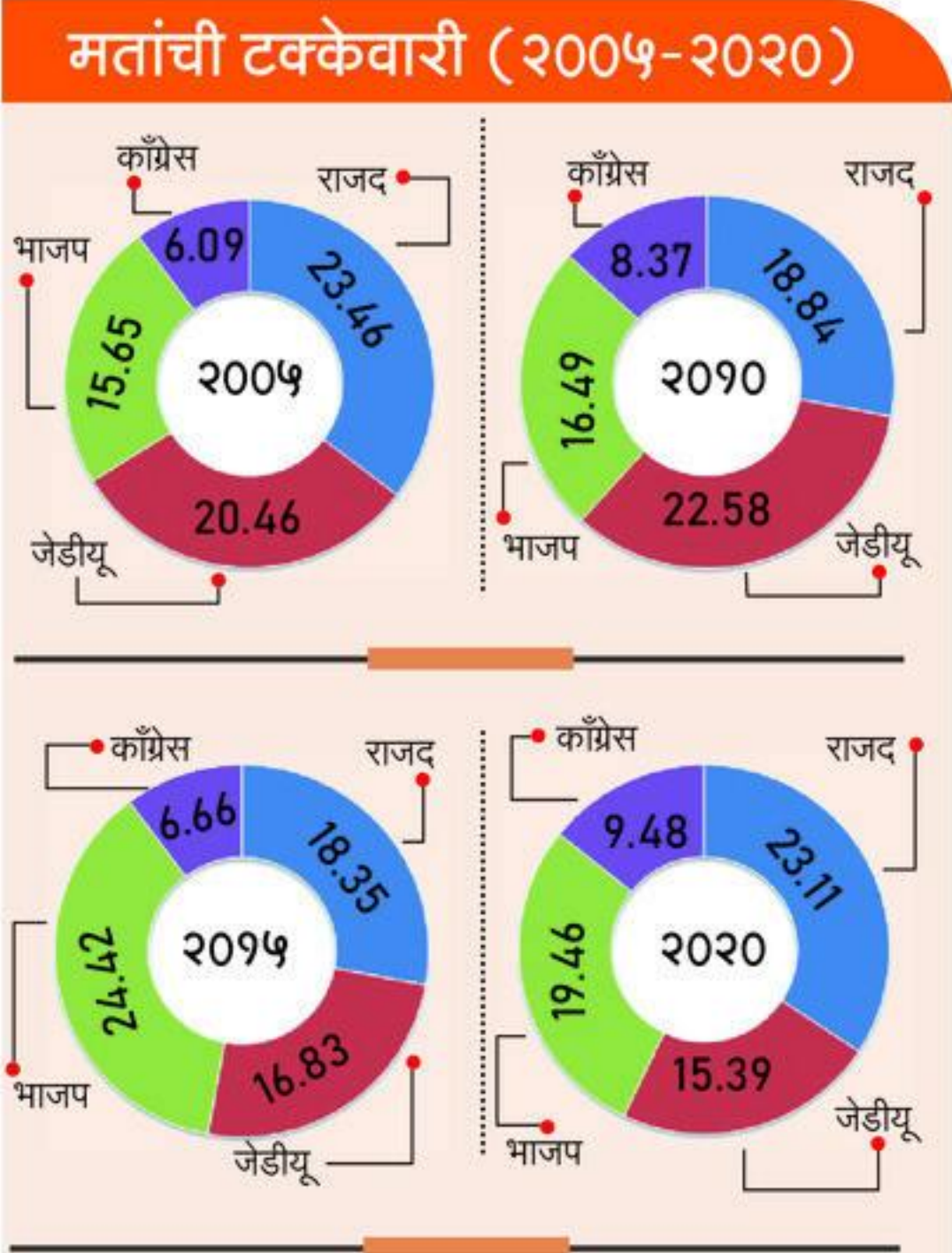
स्वच्छ, टापटीप बसस्थानके, प्रसाधनगृहांची दररोज किमान तीन वेळा तपासणी, उशिरा सुटणाऱ्या किंवा रद्द बस फेऱ्यांची प्रवाशांना योग्य माहिती दिली जाईल.

शस्त्रक्रियेने लिंग बदलून खंडणीची मागणी

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

शस्त्रक्रिया करून लिंग बदलून एका विद्यार्थ्याला ब्लॅकमेल करून खंडणीची मागणी करणाऱ्या चारजणांना गुन्हे शाखेच्या अधिकाऱ्यांनी अटक केली. भास्कर औरव्या स्वामी शेट्टी, कावेरी वेलमुरुगन वेदमा निकम, नंदिश्या गौस शेख ऊर्फ नवाज आणि माही तबरेज खान अशी या चौघांची नावे असून ते सर्वजण तृतीयपंथी आहेत. अटकेनंतर चारही आरोपींना बोरिवलीतील स्थानिक न्यायालयाने पोलीस कोठडी सुनावली आहे.

यातील तक्रारदार १९ वर्षांचा तरुण असून तो त्याच्या कुटुंबियासोबत मालाड परिसरात राहतो. सध्या तो एका नामांकित महाविद्यालयात शिक्षण घेत आहे. दीड वर्षांपूर्वी त्याची आरोपीशी ओळख झाली होती. त्याने त्याला घरी बोलावून त्याला लिंग बदलण्यासाठी ब्रेनवॉश केले होते. मात्र त्याला लिंग बदलण्यास स्पष्टपणे नकार दिला होता. त्याचा राग आल्याने त्यांनी त्याला एका रुममध्ये कोंडून ठेवले होते. इतकेच नव्हे तर त्याला काही श्वांनांसोबत लैंगिक कृत्य करण्यास प्रवृत्त केले. त्याचे हिंडीओ बनविले. या व्हिडीओच्या माध्यमातून त्याला ब्लॅकमेल करून त्याच्याकडून पैशांची मागणी केली होती. त्याला खोट्या गुन्हात अडकविण्याची धमकी दिली होती. हा प्रकर त्याने त्याच्या आईला सांगितला होता. त्यामुळे तिने त्यांना पैसे दिले होते. तरीही ते त्याला पैशांसाठी सतत ब्लॅकमेल करत होते. काही दिवसांपूर्वी त्यांनी त्याला सुत येथे नेले. तिथेच त्याचे लिंग बदलून शस्त्रक्रिया केली होती. त्यासाठी त्याला काही मेडिकल कागदपत्रांवर स्वाक्षरी करण्यास प्रवृत्त केले होते. शस्त्रक्रियेनंतर त्याला घरी कामावर ठेवून घेतले होते. त्याच्या त्रासाला कांटाळून तो तेथून पळून गेला. घडलेला प्रकर त्याने त्याच्या आईला सांगितला. त्यानंतर त्यांनी ही माहिती मालवणी पोलिसांना सांगितली. या तरुणाच्या तक्रारीवरून पोलिसांनी संबंधित आरोपींविरुद्ध वेगवेगळ्या कलमांतर्गत गुन्हा दाखल केला होता.

महागठबंधनाचा धुव्वा का उडाला ?

बिहार २०२५ च्या विधानसभा निवडणुकीत महागठबंधनला ऐतिहासिक पराभवाला सामोरे जावे लागले. ताच्या कलानुसार, आघाडीला केवळ ३६ जागा मिळण्याची शक्यता आहे. मोठ्या अपेक्षा आणि सत्ताधारी राष्ट्रीय लोकशाही आघाडीला आव्हान देऊ पाहणाऱ्या आघाडीनंतरही, महागठबंधनला आपल्या प्रयत्नांचे रूपांतर निवडणुकीच्या यशात करता आले नाही.

तेजस्वी उशिरा आले, त्यांनी नवीन काहीच दिले नाही

तेजस्वी यादव यांचा प्रचारातील उशिरा आणि निरुत्साही प्रवेश महागठबंधनसाठी अत्यंत हानिकारक ठरला. इतकेच नव्हे, तर त्यांच्या प्रचारातील आश्वासनांमध्ये जरी ती महत्वाकांक्षी असली तरी विशिष्टता आणि कृतीयोग्य योजनांचा अभाव होता, ज्यामुळे मतदारांमध्ये संशय निर्माण झाला. अगदी स्वतःच्या राघोपूर मतदारसंघातही तेजस्वी पिछाडीवर होते, जे जनतेशी तुटलेला संपर्क आणि प्रचारातील ऊर्जेचा अभाव दर्शवते.

मैत्रीपूर्ण लढती ज्या मैत्रीपूर्ण नव्हत्या

महागठबंधनमधील मित्रपक्षांमधील जागावाटपाचे अंतर्गत सूत्र ही एक मोठी कमजोरी होती. एनडीएच्या शिस्तबद्ध आघाडीच्या विपरीत, महागठबंधनचे जागावाटप मतभेदांनी भरलेले होते आणि अनेक ठिकाणी मैत्रीपूर्ण लढती झाल्या, जिथे मित्रपक्ष एकमेकांविरुद्ध लढले. या अकार्यक्षम समन्वयामुळे मतांचे विभाजन झाले, समर्थकांमध्ये गोंधळ निर्माण झाला आणि एकसंध विरोधी आघाडीत फूट पडली.

सत्ताविरोधी लाटेवर अवलंबून राहणे

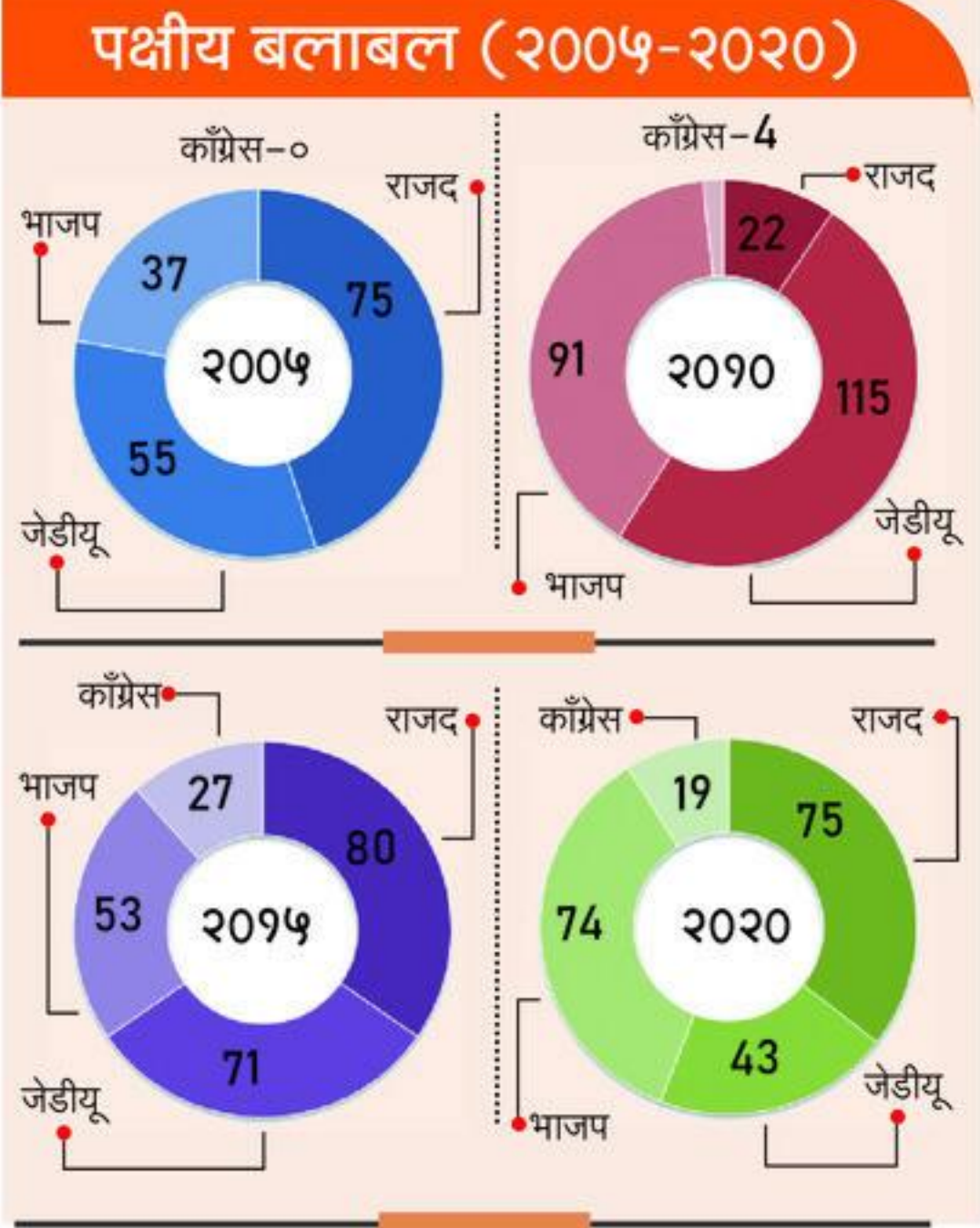
महागठबंधनची निवडणूक रणनीती मोठ्या प्रमाणावर सत्ताविरोधी लाटेवर केंद्रित होती, ज्यात नितीशकुमार यांच्याबद्दल मतदारांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर असंतोष आहे, असे गृहीत धरले होते. तथापि, या अंदाजाने जेडी(यू) आणि एनडीएने महिला आणि तरुणांसारख्या महत्वाच्या मतदार वर्गाला आकर्षित करणाऱ्या कल्याणकारी योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीकडे दुर्लक्ष केले.

लालूंच्या ‘जंगलराज’ची गडद छाया

लालूप्रसाद यादव यांच्या ‘जंगलराज’च्या काळाची गडद छाया महागठबंधनला खाली खेचत राहिली. जंगलराज हा शब्द साधारणपणे १९९० ते २००५ या काळासाठी वापरला जातो, जेव्हा लालूंच्या राजवटीत मोठ्या प्रमाणावर कायदा आणि सुव्यवस्थेचा अभाव, वादळी गुन्हेगारी आणि प्रशासकीय अपयश दिसून आले. या काळात, बिहारमध्ये कायदा आणि सुव्यवस्थेचा पूर्णपणे न्हास झाला, ज्यात अपहरण, खंडणी, जातीय हिंसाचार आणि राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण वाढले.

व्हीआयपी-काँग्रेसने महागठबंधनला बुडवले

विकासशील इन्सान पार्टी (व्हीआयपी) आणि काँग्रेस यांसारख्या महत्वाच्या मित्रपक्षांची खराब कामगिरी महागठबंधनच्या पराभवास मोठ्या प्रमाणात कारणीभूत ठरली. व्हीआयपीचे उमेदवार लढवलेल्या सर्व जागांवर पराभूत झाले आणि कोणताही अर्थपूर्ण मतांचा वाटा किंवा संघटनात्मक ताकद आणण्यात अपयशी ठरले. काँग्रेस, बिहारमधील मर्यादित अस्तित्व आणि कमकुवत जमिनीवरील यंत्रणेमुळे, मतदारांना संघटित करू शकली नाही किंवा एनडीए-विरोधी मतांचे प्रभावीपणे एकत्रीकरण करू शकली नाही.

महिला सबलीकरण, कल्याणकारी योजनांमुळे एनडीएचा ऐतिहासिक विजय

नवी दिल्ली : वृत्तसंस्था बिहारच्या २०२५ च्या विधानसभा निवडणुकीच्या निकालांनी अलीकडच्या वर्षातील सर्वात निर्णायक कौल दिला आहे. राष्ट्रीय लोकशाही आघाडीने (एनडीए) महिला-केंद्रित कल्याणकारी योजना, जातीय समीकरणांची पुनर्रचना आणि घट्ट संघटनात्मक नियंत्रण यांच्या प्रभावी मिश्रणाद्वारे महागठबंधनचे आव्हान मोडून काढले आहे. भाजपची मजबूत कामगिरी, पुन्हा भरारी घेणारा जेडी(यू) आणि एलजेपी व हम (एस) यांसारख्या मित्रपक्षांच्या जोरावर एनडीएने नेत्रदीपक कामगिरी केली आहे. हा मोठा विजय नितीश कुमार यांचे फिनिक्स पक्षाप्रमाणे पुनरागमन, पंतप्रधान मोदींचा कायम असलेला करिष्मा आणि चिराग पासवान यांचा जबरदस्त स्ट्राईक रेट या सर्वांच्या एकत्रित शक्तीचे प्रतीक आहे.

● **नितीश कुमार** : ‘फिनिक्स’ प्रमाणे पुनरागमन आरोप्यांच्या चर्चा आणि पलटूरात या टीकेचा जनादेशावर परिणाम नाही. नितीश कुमार यांच्या राजकीय (प्रासंगिकतेची) ची अनिपरीक्षा म्हणून पाहिल्या जाणाऱ्या या निवडणुकीने, त्यांची बिहारचे फिनिक्स ही प्रतिमा पुन्हा एकदा जिवंत केली आहे. एक असा नेता जो राजकीय अस्तित्वाच्या धोक्यातून वारंवार परत येतो. विरोधकांनी त्यांना पलटूरात (सतत पक्ष बदलणारे) म्हणून लक्ष्य केले असले, तरी मतदारांनी आघाड्यांमधील बदलांपेक्षा रस्ते, वीज, शाळा, सुरक्षा आणि महिला-केंद्रित योजनांच्या त्यांच्या रेकॉर्डला प्राधान्य दिले.

● **मोदींची जादू कायम** : लोकसभा २०२४ चा निकाल हा एक अपवाद होता. पंतप्रधान मोदींची निवडणुकीतील लोकप्रियता अजूनही अबाधित आहे. त्यांच्या सभा आणि लक्षित कल्याणकारी योजनांच्या संदेशामुळे तरंगत्या मतदारांना एकत्र आणण्यास मदत झाली.

● **एलजेपी (आरव्ही) चा जबरदस्त स्ट्राईक रेट** चिराग पासवान यांनी एनडीएसाठी सर्वोत्तम स्ट्राईक रेटपैकी एक कामगिरी केली. त्यांनी कठीण मतदारसंघांमध्ये जागावाटपात मिळालेल्या जागांचे विजयात रूपांतर केले. पासवान /दलित मतदारांवरील त्यांच्या पकडीमुळे महत्त्वाच्या जागांवर ५-६ % मतांचा फरक पडला.

● **प्रशांत किशोर** : नव्या चेहऱ्यांसाठी एक मोठी अडचण या निवडणुकीने स्टार रणनीतीकारांना मोठे नेते बनण्याच्या मर्यादा स्पष्ट केल्या आहेत. मोठ्या चर्चेनंतरही, जनसुराज काही जागांवर मतविभागणी करण्यापासलीकडे कोणताही प्रभाव टाकू शकले नाही.

● घराणेशाही आणि प्रादेशिक पक्षांची मर्यादित धाव तेजस्वी यादव हे नैसर्गिक विरोधी पक्षनेते असले, तरी ते जातीय मर्यादा किंवा एनडीएच्या कल्याणकारी योजनांची अभेद्य भिंत तोडू शकले नाहीत. लहान प्रादेशिक पक्ष तर पूर्णपणे बाजूला फेकले गेले. केवळ अस्मितेच्या राजकारणाने

विजय मिळत नाही; पक्षांना कल्याणकारी योजनांची विश्वासार्हता, आर्थिक संदेश किंवा जाती-धर्मापलीकडील आघाड्यांची गरज आहे.

● **काँग्रेस आणि इंडिया** आघाडी त्यांच्या सर्वात कमकुवत स्थितीत हा निकाल जेवढा एनडीएच्या सामर्थ्याचा आहे, तेवढाच तो विरोधी पक्षांच्या कमकुवतपणाचाही आहे. राजदची २०१५ मधील सर्वोच्च कामगिरीपासून घसरण झाली आहे.

● **मोफत योजना राहणारच** : आणि त्या सत्ताविरोधी लाट बोधद करतात कल्याणकारी योजनांनी ही निवडणूक निश्चित केली. मतदारांनी नव्या आश्वासनांपेक्षा त्यांना आधीच अनुभवलेल्या योजनांना थेट लाभ हस्तांतरण, पेन्शन, महिला-केंद्रित मदतपसंती दिली. बिहार २०२५ ने एक महत्त्वाचा ट्रेड निश्चित केला आहे: मोफत योजना टाळण्याने नव्हे, तर कल्याणकारी योजनांमधील विश्वासाहतेने निवडणुका जिंकल्या जातात.

● **महिला** तुम्हाला निवडणुका जिंकून देऊ शकतात. विक्रमी मतदानात पुरुषांपेक्षा ५ लाख अधिक महिलांनी मतदान केले ते निर्णायक ठरले. नितीश यांच्या दीर्घकालीन महिला केंद्रित धोरणात आणि १०,००० च्या थेट मदतीच्या योजनेला यश आले.

● **वाद जमिनीवर निष्प्रभ** ठरला. मतदार याद्यांच्या विशेष सघन पुनरीक्षण आणि मोठ्या प्रमाणात नावे वगळण्याच्या आरोपांवरून अनेक महिने राजकीय गदारोळ होऊनही, या मुद्द्याचे रूपांतर निवडणुकीतील रोषात झाले नाही. बहुतेक मार्गांमध्ये विक्रमी मतदान आणि सुरळीत मतदानाने हे दाखवून दिले.

मोदींचा करिष्मा कायम सभा घेतलेल्या मतदारसंघांत एनडीएची बाजी

पाटणा : वृत्तसंस्था बिहार विधानसभेच्या जागांवर एनडीएला मोठे यश मिळाले आहे. महागठबंधनला मोठा विशेष म्हणजे, बिहार निवडणुकीत पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची जादू स्पष्टपणे दिसून आली आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी बिहार निवडणुकीदरम्यान जिथे-जिथे सभा घेतल्या, तिथे भाजप आणि एनडीए आघाडीला फायदा झाला. पंतप्रधान मोदींनी बिहारमध्ये १४ सभा आणि रोड शो केले. याचा परिणाम आता कलामध्ये दिसून येत आहे. यावरून भाजपसोबतच त्यांच्या मित्रपक्षांनाही याचा फायदा होत असल्याचे स्पष्ट दिसत आहे.

पंतप्रधान मोदींनी बिहार प्रचार दौऱ्यात जिथे-जिथे निवडणूक सभांना संबोधित केले, तिथे-तिथे जनतेने भरकरून मतदान केले आणि निवडणूक आयोगाचे आकडे याची साक्ष देत आहेत. पंतप्रधानांनी आपल्या निवडणूक सभेची

सुरुवात भारतरत्न ‘जन्मायक’ कपूरी ठाकूर यांच्या मूळ गाव समस्तीपूर येथून केली होती. समस्तीपूरमध्ये पहिल्या टप्प्यात मतदान झाले. याच दिवशी पंतप्रधान मोदींनी बेगुसरायमध्येही जाहीर सभेला संबोधित केले आणि येथे ६९.८७ टक्के मतदान झाले. यानंतर ३० ऑक्टोबर रोजी पंतप्रधान मोदींनी मुझफ्फरपूर आणि छपरा येथे जाहीर सभांना संबोधित केले. दोन्ही ठिकाणी पहिल्या टप्प्यात मतदान झाले. मुझफ्फरपूरमध्ये ७९.८१ टक्के आणि छपरामध्ये ६३.८६ टक्के मतदान झाले.

छठी मातेचा अपमान केल्याचा आरोप

पंतप्रधानांनी आपल्या निवडणूक सभेत महागठबंधन आघाडीवर छठी मातेचा अपमान केल्याचा आरोप लावला होता, ज्याचा फायदाही निवडणूक निकालांच्या कलामध्ये स्पष्ट दिसत आहे. २ नोव्हेंबर रोजी पंतप्रधान मोदींनी नवादा आणि अशरा येथे सभा घेतल्या.

मतदार अधिकार यात्रा निष्प्रभ राहुल गांधी यांच्या यात्रेच्या मार्गावर काँग्रेसचा धुव्वा

मतचोरीचा दावा भावला नाही

गांधी यांनी वारंवार दिलेला मतचोरीचा इशारा बिहारच्या मतदारांना भावला नाही. काँग्रेसने या यात्रेला, मतदार यादीच्या विशेषकरून पुनरीक्षण मोहिमेद्वारे भाजपचे लाखो मतदारांना मतदानापासून वंचित ठेवण्याचे षड्यंत्र उघड करण्याचा प्रयत्न म्हणून सादर केले होते. पक्षाच्या नेत्यांनी या प्रयत्नांना एक नैतिक मोहीम आणि ‘मोठा गेमचेजर’ म्हटले होते. ‘एक व्यक्ती, एक मत या सर्वात प्रतीकात्मक लोकशाही हक्काचे संरक्षण करण्याची ही लढाई आहे,’ असे गांधी यांनी घोषित केले होते. निवडणूक आयोगाने त्यांचे आरोप चुकीचे ठरवून फेटाळून लावले होते.

पाटणा : वृत्तसंस्था

लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी या वर्षाच्या सुरुवातीला बिहारमध्ये मोठ्या प्रमाणावर काढलेली मतदार अधिकार यात्रा निवडणुकीत मतांमध्ये रूपांतरित करण्यात अपयशी ठरली आहे.

ही यात्रा सासारातमधून सुरू होऊन पाटण्यात संपली. या यात्रेत २५ जिल्हे आणि सुमारे १,३०० किमी अंतर पार केले. गांधींच्या टीमला आशा होती की, मतदारांशी थेट संवाद साधल्याने यात्रेच्या मार्गावरील ११० मतदारसंघांमध्ये पक्षात उत्साह निर्माण होईल. मात्र, सध्याच्या मतमोजणीच्या कलानुसार, यापैकी एकही जागा काँग्रेसच्या बाजूने झुकताना दिसत नाही.

पक्षाने लढवलेल्या ६१ जागांपैकी केवळ वाल्मिकीनगर, किशनगंज, मनिराही आणि बेगुसराय येथेच पक्ष आघाडीवर आहे. ही कामगिरी काँग्रेसच्या त्या आत्मविश्वासाच्या अगदी विरुद्ध आहे, जो त्यांना २०२४ च्या लोकसभा आणि २०२३ च्या तेलंगणा निवडणुकांदरम्यान ‘भारत जोडो’ यात्रेच्या मार्गावर मिळालेल्या यशातून मिळाला होता.

बिहारच्या निकालाने महाराष्ट्र भाजपला बळ

तीन पक्षांची सर्कस असलेले महायुती सरकार स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत विधानसभेतील यशाची पुनरावृत्ती करू शकणार की लोकसभेप्रमाणे महाविकास आघाडी यशस्वी होणार असा प्रश्न माध्यमांना पडला असतानाच बिहारच्या निकालांनी जनता मोदी भाजप आणि एनडीएच्या पाठीशी असल्याचे अधोरेखित केले आहे. बिहारमधील कौल इतका निर्णायक आहे की

मृणालिनी नानिवडेकर

मुंबई

महाराष्ट्रात आता त्याचे पडसाद उमजू शकतील. एकनाथ शिंदे आणि अजित पवार हे भाजपचे सहकारी नेते आता वातावरण अनुकूल आहे हे जाणतील आणि त्याच वेळी जागावाटपाच्या षड्यंदरम्यान मागण्या मर्यादित ठेवतील असे मानले जाते आहे. विरोधी पक्षातील सर्वात लोकप्रिय नेते उद्धव ठाकरे हे दहा हजार रुपये देण्याच्या भाजपने निर्माण केलेल्या शिस्तच्याला पुरुन उरायचे कसे अन जिकायचे कसे या दुविधेत असल्याचे त्यांच्या निकटच्या सहकाऱ्यांनी नमूद केले.

महाराष्ट्र पॅटर्न

शिवसेना नेते संजय राऊत यांनी हा महाराष्ट्र पॅटर्न असल्याचे खिजवणारे विधान केले असले तरी मतचोरीची हाकटी जनतेला पटलेली नाही असे सत्ताधारी युतीचे प्रतिपादन आहे. शिवसेना शिंदे गटने या निकालाचा अर्थ लावत काँग्रेसला यश मिळालेले नाही हे लक्षात घेत आता जागा वाटपात अधिक जास्त काही देणार नाही असे स्पष्ट करत आगामी काळाची चुणूक दाखवली. सत्ताधारी पक्षाचा आत्मविश्वास या निकालांनी वाढवला असून विरोधी पक्ष काहीसे हतोत्साहित झाले आहेत.

हिंदी भाषक उत्साही

मुंबई आणि बृह-मुंबई भागात बिहारमधील अनेक स्थलांतरित वास्तव्याला आहेत. ही मंडळी भाजपचे मतदार आहेत, ते या निकालानंतर अधिक विश्वासाने भाजप आणि एनडीएला मतदान करतील असे मानले जाते.

आयोगाला दिलासा

मतचोरी हा विषय मोठ्या प्रमाणात महाराष्ट्राच्या राजकारणत चर्चेला आला होता. शिवसेना उबाठा आणि मनसे या पक्षाचा मोर्चा महाराष्ट्रातील राजकारणात बहुचर्चित होता. त्यामुळे मतदानप्रक्रियेवरील विश्वास डळमळीत होण्याची भीती आयोगातील अधिकारी खाजगीत व्यक्त करतात.राजकारणी आपापल्या सोयीनुसार यावर टिप्पणी करत.आता बिहारमधल्या निकालंमुळे हा मुद्दा मागे पडेल अशी चर्चा आज सुरू होती

‘जनसुराज’ला अपयश का ?

पाटणा : वृत्तसंस्था प्रशांत किशोर यांनी तीन वर्षे संपूर्ण बिहारमध्ये प्रवास करून, आपल्या जनसुराज पक्षाला राज्यातील जातीय राजकारणाला एक पर्याय म्हणून सादर केले. प्रशांत किशोर यांच्या

● **संघटनेशिवायची महत्त्वाकांक्षा**

प्रशांत किशोर यांच्या जनसुराज अभियानाने चर्चा निर्माण केली, पण बिहारमधील इतर पक्षांप्रमाणे मजबूत बृहत्स्तरीय रचना तयार केली नाही.

● **उतावीळपणा नडला**

जनसुराजमध्ये फक्त एकच नेता होता प्रशांत किशोर. पक्षाचा प्रचार हा वरच्या पातळीवरच मर्यादित राहिला आणि त्यात मधल्या फळीतील नेत्यांची कमतरता होती. प्रत्यक्ष जमिनीवर लोकांना कदाचित फक्त एकाच नावाची ओळख होती.

● **एकसुरी प्रचार**

प्रशांत किशोर यांचा ‘बिहारला नव्या राजकीय पर्यायाची गरज आहे’ हा वारंवार दिला

पक्षाला एकही जागा जिंकता आलेली नाही. किंबहुना, पक्षाचा साधा उल्लेखही निवडणूक आयोगाच्या मतदानाच्या टक्केवारीच्या आलेखाला नाही. त्यांचा पक्ष खाते उघडण्यात अपयशी ठरला का? याची प्रमुख कारणे खालीलप्रमाणे आहेत.

जाणारा संदेश सुरुवातीला प्रभावी वाटला, पण अखेरीस तोच तोच वाटू लागला.

● **गैरसमजांचा गोंधळ**

प्रशांत किशोर यांनी आपल्या संपूर्ण प्रचारादरम्यान विकासाचा मुद्दा पुढे केला. पण बिहारचे निवडणुकीचे गणित आजही ओळख आणि जातीय समीकरणांवर मोठ्या प्रमाणावर अवलंबून आहे. बिहारमधील अनेक मतदारांमध्ये गैरसमज होता.

● **प्रशांत किशोर स्वतःच निवडणूक न लढवणे**

किशोर यांनी स्वतः निवडणूक का लढवली नाही. याबद्दल अनेक लोकांनी प्रश्न विचारले. त्यांना स्वतःच्या विजयाची खात्री नव्हती का? यामुळे एक प्रकारची संदिग्धता निर्माण झाली आणि अनेक समर्थक संभ्रमात पडले.

एक्झिट पोल अन् प्रत्यक्ष निकाल कोणाचा अंदाज ठरला खरा ? ; पोल डायरीचे भाकित ततोतंत

पाटणा : वृत्तसंस्था

भाजपच्या नेतृत्वाखालील एनडीएने बिहार विधानसभा निवडणुकीत ऐतिहासिक विजय मिळविला. एनडीएच्या विजयाचा अंदाज किमान १०-११ पोलस्टर्सनी वर्तवला होता, परंतु बहुतांश एक्झिट पोलना येणाऱ्या निकालांचा अंदाज आला नाही. सत्ताधारी पक्षाने ज्या प्रकारे विजय मिळवला आहे, त्याने पुन्हा एकदा एक्झिट पोल चुकीचे ठरवले आहेत, कारण केवळ एकाच पोलस्टरने अचूक अंदाज वर्तवला होता.

केवळ पोल डायरीनेच अचूक अंदाज वर्तवला. या पोलस्टरनुसार, एनडीएला १८४-२०९ जागा मिळण्याचा अंदाज होता, तर महागठबंधनला ३२-४९ आणि इतरांना १-५ जागा मिळण्याची शक्यता वर्तवण्यात आली होती. बहुतांश पोलस्टर्सनी १३५-१५० जागांच्या दरम्यान अंदाज वर्तवला होता. वस्तुतः,

पोलस्टर	एनडीए	महागठबंधन	जेएसपी /इतर
ऑक्सिस माय इंडिया	१२१-१४१	९८-११८	०-२
आयएनएस-मॅट्रिझ	१४७-१६७	७०-९०	०-२
पीपल्स इन्साइट	१३३-१४८	८७-१०२	०-२
चाणक्य स्ट्रॅटजीज	१३०-१३८	१००-१०८	०
पीपल्स पल्स	१३३-१५९	७५-१०१	०-५
जेन्हीसी पोल्स	१३५-१५०	८८-१०३	०-१
दैनिक भास्कर	१४५-१६०	७३-९१	५-१०
पी-मार्क	१४२-१६२	८०-९८	१-४
टीआयएफ रिसर्च	१४५-१६३	७६-९५	०
डीव्ही रिसर्च	१३-१५२	८३-९८	२-४
पोल डायरी (नवीन)	१८४-२०९	३२-४९	१-५

भाजपचे चाणक्य मानले जाणारे अमित शहा यांनी वर्तवलेल्या अंदाजापेक्षाही एनडीएला जास्त जागा मिळत आहेत.

पुढारी

संस्थापक - संपादक कै. पद्मश्री डॉ. ग. गो. जाधव, मुख्य संपादक - डॉ. प्रतापसिंह ग. जाधव (पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित) कार्तिक कृ. ११, शके १९४७, श्री शिवशक ३५२ | ६ शनिवार, १५ नोव्हेंबर २०२५

● वर्ष : ८७ ● अंक : १९०

विश्वासाचा जनादेश

बिहारच्या निवडणूक निकालाने राष्ट्रीय राजकारणाची दिशा स्पष्ट करून टाकली. हा निकाल केवळ एका राग्याचा राजकीय निर्णय नाही; तर केंद्रातील सत्तेला अधिक बळ देणारा जनादेश आहे. नितीश-मोदी जोडी पुन्हा प्रभावी ठरली. यामुळे केवळ बिहारमध्येच नव्हे, तर दिल्लीतील राजकारणातही विरोधकांना मोठा धक्का बसला. ‘इंडिया’ आघाडीतील विसंवाद आता अधिक ठळकपणे समोर येईल. या पराभवाने विरोधकांच्या ऐक्यावर, रणनीतीवर आणि नेतृत्वावर गंभीर प्रश्न उपस्थित केले आहेत. रालोआच्या नेत्यांनी नितीशकुमार यांचा पक्ष तसेच त्यांच्या राजकीय बळाचा विजयासाठी उपयोग करून घेत जी मोठ्ठ्या यशाने सत्ता राखली. निवडणुकीत सर्वाधिक चर्चा झाली ‘रेवडी’ आणि ‘एसआयआर’ची. फुकटच्या योजना, मोफत लाभ हा रेवडी या शब्दाचा राजकीय अर्थ. प्रचारात विरोधकांनी घोषणा आणि मोफत योजनांची अक्षरशः बरसात केली, पण लोकांना त्या पोकळ वाटल्या. त्याला ना आधार, ना विश्वास. याउलट सत्ताधारी पक्षाच्या ‘रेवड्यां’वर मात्र लोकांनी भरभरून विश्वास ठेवला. मोफत योजना तेव्हाच प्रभावी ठरतात जेव्हा लोकांचा अनुभव त्याच्याशी जोडला जातो. ‘रेवडी’च्या चर्चेत जनतेने विश्वास निवडला. महिलांना सायकली, मुलींसाठी प्रोत्साहन, दारूबंदी आणि यंदा दिलेली १०,००० रुपयांची मदत, या सर्वांचा प्रभाव स्पष्ट दिसून आला. या योजना म्हणजे निवडणूक प्रयोग असला तरी लाखो कुटुंबे त्याचा प्रत्यक्ष अनुभव आणि लाभ घेत आहेत, हे वास्तव नाकारता येणार नाही. हाच विश्वास एनडीएला प्रचंड मतांनी परत सत्तेत घेऊन आला. या लाटेत विरोधक पूर्णपणे वाहून गेले. विरोधकांच्या घोषणा भविष्यातील होत्या. त्यामुळे त्या अनिश्चित, कल्पित होत्या, तर सत्ताधारी पक्षाच्या योजना वर्तमानातील होत्या आणि जनतेने त्याचा आधीच अनुभव घेतला होता. हा मूलभूत फरक विरोधकांना कळला नाही. नितीशकुमारांचा प्रभाव निर्णायक ठरला. त्यांच्या प्रकृतीबद्दल अनेक चर्चा होत्या. त्यामुळे त्यांच्या नेतृत्वाखालील संयुक्त जनता दलाला नुकसान होईल, असे म्हटले गेले, पण निकालांनी या सर्व अटकळी साफ चुकीच्या ठरवल्या. महिलांचा विश्वास पुन्हा नितीश यांच्यावर असल्याचे सिद्ध झाले. महिलांनी शांतपणे पण निर्णायक मतदान केले. हा विश्वास संयुक्त जनता दलासाठी (जेडीयू) संचीवनी ठरला. मोफत योजनांचे राजकारण अद्याप पूर्णतः गेलेले नाही, पण आता लोक ‘विश्वासाचे राजकारण’ निवडू लागले आहेत. मध्य प्रदेश आणि महाराष्ट्रापासून ते बिहारपर्यंत याचा अनुभव अनेकदा आला आहे. ‘एसआयआर’चा मुद्दा विरोधकांनी निवडणुकीतील घोटाळा म्हणून मांडला; परंतु जनतेने हा मुद्दा गांभीर्याने घेतला नाही. निवडणूक आयोणावर जनतेचा विश्वास कायम आहे. एसआयआरचा तांत्रिक परिणाम मात्र झाला. बनावट मतदार कमी झाले. लढत अधिक स्पष्ट झाली आणि ‘एनडीए’ला या पारदर्शकतेचा लाभ मिळाला. सरकारने मतदारायादीला लावलेली चाळण सत्ताधाऱ्यांच्या पध्दावरच पडली. नावे वगळल्याची विरोधकांची ओरड फोल ठरली. लालूप्रसाद यांच्या नेतृत्वाखालील राजद आणि तेजस्वी यादव यांना सामाजिक आधार वाढवण्यात सपशेल अपयश आले. मागासगटांचा जो पाठिंबा एकेकाळी लालूप्रसाद यादव यांना मिळाल्या तो यावेळी तेजस्वी यांना मिळाला नाही. ‘जंगलराज’ची प्रतिमा अजूनही राजद पक्षासोबत जोडली जाते. तेजस्वी ती प्रतिमा बदलू शकले नाहीत. त्यांचा प्रभाव मर्यादित राहिला. यादव-मुस्लिम समीकरणाबाहेर ते विस्तार करू शकले नाहीत आणि विस्तार झाला नाही तिथे पराभव सत्ताभाष्यवक्तच होता. काँग्रेसची स्थिती विशेषेने चांगली नव्हती. राहुल गांधींचे आरोप जनतेवर परिणाम करू शकले नाहीत. जनता आता आरोप ऐकून मतदान करत नाही; ती काम पाहते. काँग्रेस सध्या त्या ‘कामाच्या विश्वासापासून’ दूर आहे. हा निकाल काँग्रेससाठीही कठोर संदेश आहे. राहुल गांधींनी याचा गंभीर विचार करायला हवा, असा इशारा हा कौल देतो. निकालाचा राष्ट्रीय राजकारणावरही मोठा परिणाम होणार आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्र सरकारला विजयाने दिलासा व बळ मिळाले. विरोधक केंद्र सरकारला अस्थिर दाखवण्याचा प्रयत्न करत होते. नितीश कुमार, चंद्रबाबूंची जोड देत नवी समीकरणे मांडली जात होती, पण तसे काही घडणार नाही, हे स्पष्ट करत बिहारने तो मार्गच बंद केला. आता संसदेत सरकार अधिक आत्मविश्वासाने पायले टाकले. या विजयाचा प्रभाव पूर्व भारतावरही पडेन. पश्चिम बंगालमध्ये तीन महिन्यांत निवडणुकांची शक्यता आहे. या निकालाने भाजपला नवी ऊर्जा दिली. बंगाल हे भाजपचे पुढचे लक्ष्य आहे. ममता बॅनर्जीसाठी हा निकाल धोक्याची घंटा मानावी लागेल. बिहारमधून आलेला हा जनादेश बंगालपासून इंग्रशांच्या भातभाष्यवक्तच होतानाच बदलू शकतो. बिहारच्या राजकारणातील हा बदल खोल आहे. मतदार आता केवळ जात, धर्म किंवा भावनेवर वाहत जात नाही. जातीय राजकारण त्याने बाजूला ठेवले. तो राजकारण्यांना निरखून घेतो, विश्वास पाहतो. काम पाहतो. राजकारण जलद बदलत आहे. जनता परिपक्व होत आहे आणि आता ती राजकारणाची दिशा ठरवत आहे, हेच निकालाचे सार. ‘रालोआ’ला विजयाचे आणि त्यासाठीच्या राजकारणाचे नेमके गणित सापडले आहे, असा निकालाचा दुसरा अर्थ. मध्य प्रदेश (२०२३), हरियाणा (२०२४), महाराष्ट्र (२०२४), दिल्ली (२०२५) आणि आता बिहार या पाठोपाठच्या निवडणूक विजयाने भाजपचा हा दावा सिद्ध केला आहे. आता सरकारसमोर आव्हान असेल ते या ‘बिमार’ राजकारणात गर्बवी आणि दारिद्र्यातून बाहेर काढण्याचे. आता राष्ट्रीय राजकारणात या जनादेशाचे प्रभावी पडसाद दिसू शकतात.

६६

लोकशाहीत एका मतदाराचे अज्ञान सर्वांच्या सुरक्षिततेवर परिणाम करते.

- जॉन एफ. केनेडी

काय चाललयं ?

... काळजी करू नका. पाण्याचा साठा भरपूर आहे.

भारतातील शेअर बाजार कोणाच्या इशान्यावर चालतो, या प्रश्नाचे उत्तर काही वर्षांपूर्वीपर्यंत विदेशी गुंतवणूकदारांवर असे होते; पण सप्टेंबर २०२५ मध्ये प्रसिद्ध झालेल्या इंडिया ओनरशिप रिपोर्टने आकडेवारीवर आधारित नवे उत्तर दिलं आहे. यावर्षाची सर्वात मोठी आणि ऐतिहासिक वाव म्हणजे पहिल्यांदाच रिटेल गुंतवणूकदारांनी म्हणजेच थेट गुंतवणूक करणाऱ्या आणि म्युच्युअल फंडमार्फत पैसा लावणाऱ्या गुंतवणूकदारांनी मिळून परदेशी गुंतवणूकदारांना मागे टाकले आहे. आता रिटेल गुंतवणूकदारांचा एकत्रित हिस्सा एफपीआयपेक्षा जास्त झाला आहे. दुसरीकडे एफपीआय म्हणजे परदेशी पोर्टफोलिओ गुंतवणूकदारांचा हिस्सा मागील पंधरा वर्षांतील सर्वात नीचांकी पातळीवर आला आहे; पण याच काळात देशांतर्गत म्युच्युअल फंडांनी आणि एसआयपी संस्कृतीने बाजाराला स्थैर्य दिलं आहे. प्रमोटर्सचा हिस्सा स्थिर आहे, तर सरकारचा हिस्सा किंचित कमी झाला आहे. या सर्व घडामोडींचा एकत्रित अर्थ असा आहे की, भारतीय शेअर बाजाराची मालकी आणि दिशा आता हळूहळू भारतीयांच्या हातात येत आहे. कंपन्यांचे मूळ मालक म्हणजे प्रमोटर्स अजूनही सर्वात मोठे भागधारक आहेत. त्यांच्याकडे एकूण ५०.१ टक्के हिस्सा आहे आणि हा हिस्सा गेल्या काही तिमाहीमध्ये जवळजवळ स्थिर आहे. भारतीय प्रमोटर्सकडे ३२.२ टक्के हिस्सा आहे, तर परदेशी प्रमोटर्सचा हिस्सा वाढून ८.४ टक्क्यांवर पोहोचला असून तो मागील नऊ तिमाहींमधील सर्वाधिक आहे. यावरून भारतीय कंपन्यांवरील परदेशी रणनीतिक गुंतवणूकदारांचा विश्वास वाढत असल्याचे दिसते. सरकारचा हिस्सा सध्या १० टक्क्यांवर असून तो मागील काही तिमाहींमध्ये किंचित घटला आहे. यामागे तीन प्रमुख कारणे आहेत. पीएसयू कंपन्यांचा ओएफएस म्हणजे ऑफ फॉर सेल, डिसइन्व्हेस्टमेंटच्या

पूर्वी विदेशी संस्थात्मक गुंतवणूकदारांनी जोमाने समभागांची विक्री केली की, भारतीय बाजारात गडगडाय होत असे; पण आता तसे घडत नाही. कारण, देशांतर्गत गुंतवणूकदारांनी त्यांची जागा घेतली आहे. भारताच्या शेअर बाजाराचे खरे मालक आता रिटेल आणि म्युच्युअल फंडस् झाले आहेत.

-संदीप पाटील, शेअर बाजार अभ्यासक

योजना आणि खासगी प्रमोटर्सच्या हिश्र्यांत वाढ. गेल्या काही महिन्यांत पीएसयू बँक इंडेक्सने उत्कृष्ट कामगिरी दाखवली असली, तरी सरकारचा हिस्सा कमी झाल्यामुळे निवंत्रण हळूहळू घटत आहे. म्हणजेच गुंतवणूकदारांचा विश्वास टिकूई असला, तरी सरकारी हस्तक्षेप मर्यादित होत चालला आहे. परदेशी गुंतवणूकदार म्हणजे एफपीआय यांचा हिस्सा १६.९ टक्क्यांवर आला आहे आणि हा मागील १५ वर्षांतील सर्वात नीचांकी स्तर आहे. एफपीआयचा हिस्सा घटण्याची कारणे स्पष्ट आहेत. जागतिक बाजारातील अनिश्चितता, डॉलरचा भाव, भारतातील व्हॅल्युएशन, अमेरिका-चीन व्यापार तणाव आणि फेडरल रिझर्व्हच्या धोरणातील अस्थिरता. पूर्वी एफपीआयची विक्री सुरू झाली की, बाजारात मोठी घसरण होत असे; पण यावेळी तसं झालं नाही. कारण, देशांतर्गत म्युच्युअल फंड आणि रिटेल गुंतवणूकदारांनी एफपीआयच्या विक्रीची भरपाई केली आहे. त्यामुळे बाजार स्थिर राहिला आहे आणि घसरण ठळली. देशांतर्गत म्युच्युअल फंड म्हणजे डीएमएफ आता भारतीय शेअर बाजाराचे खरे इंजिन ठरले आहेत. डीएमएफचा एकूण हिस्सा १०.९ टक्क्यांवर पोहोचला आहे आणि हा इतिहासातील सर्वाधिक स्तर आहे. सलग

महिला आरक्षणाचे कवित्व

महिलांसाठी विधिमंडळांमध्ये ३३ टक्के आरक्षणासंबंधीची दुरुस्ती २०२३ मध्येच झाली होती; परंतु देशात पुढील निवडणूक क्षेत्रनिहाय पुनर्संरचना (परिसीमन) झाल्यानंतरच ती उच्चस्तरीय विधिमंडळांमध्ये लागू केली जाईल.

- सुचित्रा दिवाकर

संसद आणि राज्य विधानसभांमध्ये ३३ टक्के महिला आरक्षण लागू करण्यात विलंब का होत आहे, याबाबत सर्वोच्च न्यायालयात एक याचिका दाखल करून हा प्रश्न उपस्थित करण्यात आला. न्यायालयाने केंद्र सरकारकडून उतर मागवले आहे. सुनायकीरम्यान सर्वोच्च न्यायालयाने पुन्हा एकदा महिला सशक्तीकरणाच्या बाजूने उभे राहत महिलांना देशातील सर्वात मोठा अल्पसंख्याक गट म्हटले. याचे कारण देशाच्या एकूण लोकसंख्येच्या सुमारे ४८.४ टक्के महिला आहेत; परंतु देशाच्या मुख्य प्रवाहात त्यांचा सहभाग अत्यंत कमी आहे. तसे पाहता महिला आरक्षणासाठीचा कायदा आधीच संमत झाला आहे आणि तो लागू करण्याची जबाबदारी कार्यकारी यंत्रणेवर आहे. महिलांसाठी विधिमंडळांमध्ये ३३ टक्के आरक्षणासंबंधीची दुरुस्ती २०२३ मध्येच झाली होती, परंतु देशात पुढील निवडणूक क्षेत्रनिहाय पुनर्संरचना (परिसीमन) झाल्यानंतरच ती उच्चस्तरीय विधिमंडळांमध्ये लागू केली जाईल.

मुख्य प्रवाहातील राजकारणात महिलांचा सहभाग तुलनेने कमी असल्याने महिला सशक्तीकरणाचा पुरस्कार करणाऱ्यांची काळजी समजण्यासारखी आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने अशी विचारणा केली आहे की, आरक्षणांशिवाय महिलांना तिकीट का देता येत नाही, हा प्रश्नही राजकीय पक्षांनी विचारात घ्यायला हवा. सध्या लोकसभेत ७५ महिला सदस्य आहेत आणि राज्यसभेत ४२ महिला आहेत; पण अनेक विधानसभांमध्ये महिलांची कमतरता प्रकटपणे जाणवते. या पार्श्वभूमीवर महिला आरक्षण व्यवस्थेची अंमलबजावणी करण्याचा बाजूने न्या. वी. बी. न्हागरला आणि न्या. आर. महादेवन

यांच्या खंडपीठाने दाखवलेली सक्रियता प्रशंसनीय आहे. जनहित याचिका आणि न्यायालयीन हस्तक्षेपामुळे सरकार परिसीमनाने काम कधी पूर्ण करणार आहे, हे स्पष्ट होऊ शकेल. या परिसीमनानंतर भारतीय राजकारणात अनेक बदल होतील आणि त्यातील सर्वात मोठा बदल महिला आरक्षणांमुळे होईल.

महिलांसाठीचे आरक्षण लागू झाले, तर लोकसभेतील महिला खासदारांची संख्या किमान १७९ होईल. परिसीमनामुळे जागांची संख्या वाढली, तर लोकसभेतील महिलांची संख्या २०० च्या वर जाईल. देशातील महिलावर्ग या दिवसाची आतुरतेने प्रतीक्षा करत आहे. याचे कारण मुख्य प्रवाहातील राजकारणात महिलांचा सहभाग स्वयंस्फूर्तीने वाढविण्याबाबत राजकीय पक्ष सजग नाहीत. आदर्श परिस्थितीत प्रत्येक पक्षाने स्वतःहून किमान ३३ टक्के जागांवर महिलांना तिकीट दिले पाहिजे. तसे झाल्यास स्वतंत्रपणे महिला आरक्षणासाठी कोणत्याही पक्षाला कायदेशीर बंधन घालण्याची गरज उरणार नाही.

पण, प्रत्येक पक्ष जिंकू शकणाऱ्या उमेदवारांच्या शोधात असतो आणि अशावेळी महिलांचा दावा कमकुवत ठरतो. एक पैलू हादेखील आहे की, बहुसंख्य महिला प्रस्थापित राजकीय घराण्यांतून येतात. केवळ स्वतःच्या गुणवत्तेवर राजकारणात स्थान निर्माण करणाऱ्या महिलांची संख्या कमी आहे. आरक्षण लागू झाल्यानंतरही घराणेशाही निर्माण होऊ न देणे, हे राजकीय पक्षांचे कर्तव्य आहे.

त्यामुळे महिलांना आरक्षण मिळायलाच हवे; पण त्यासाठी आधीच योग्य वातावरण तयार करणेही आवश्यक आहे. केवळ आरक्षण दिल्याने महिलांचे कल्याण होणार नाही. महिलांनाही स्वतःच सक्षमपणे पुढे यावे लागेल. यासाठी महिलांमधील व्यवहार्य जागरूकता सर्वात आवश्यक आहे.

संपादकीय

शेअर बाजारातही ‘आत्मनिर्भरता’

नऊ तिमाहींमध्ये डीएमएफने नवा उच्चांक गाठला आहे. दर महिन्याला सरासरी २८.६९७ कोटी रुपयांचे एसआयपी इनफ्लो होत आहे. या सातत्यपूर्ण भांडवल प्रवाहामुळे बाजारात स्थिरता निर्माण झाली आहे. एसआयपीचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे बाजार घसरला, तरी गुंतवणूक सुरू राहते. त्यामुळे दीर्घकाळात कंपाईडिंगद्वारे संपत्ती वाढते आणि बाजाराला एक प्रकारचा बफर मिळतो. रिटेल, एचएनआय आणि एसआयपीद्वारे गुंतवणूक करणारे भारतीय एकत्रितपणे १८.७५ टक्के हिस्सा ठेवतात आणि हा हिस्सा एफपीआयपेक्षा जास्त आहे. हा गेल्या २२ वर्षांतील उच्चांक आहे. रिटेल गुंतवणूक वाढण्यामागे डिमेंट खात्यांमधील प्रचंड वाढ, शुन्य ब्रोकरेज ऑप्सचा प्रसार, सोशल मीडियामुळे शेअर मार्केटचे डेमोक्रेटायझेशन, एसआयपी संस्कृती आणि युवा गुंतवणूकदारांची नव्या पिढीतील सक्रियता अशी अनेक कारणे आहेत. या बदलामुळे पहिल्यांदाच रिटेल गुंतवणूकदारांनी परदेशी गुंतवणूकदारांना मागे टाकलं आहे आणि हा भारतीय भांडवली बाजारातील दीर्घकालीन संरचनात्मक बदल मानला जातो. एफपीआय ग्रामुख्याने फायनान्शियल्स आणि कम्युनिकेशन सेक्टर्सस या क्षेत्रात गुंतवणूक वाढवत आहेत; पण एनर्जी, मटेरियल्स, इंडस्ट्रियल्स आणि कंझुमेर स्ट्रेपल्स याबाबत सावध आहेत. डीएमएफ फायनान्शियल्स, कंझुमेर डिस्क्रीशनेरी आणि

मध्यम स्तरावरील हेल्थकेअर कंपन्यांमध्ये जास्त गुंतवणूक करत आहेत, तर एनर्जी आणि मटेरियल्स सेक्टर टाळत आहेत. रिटेल गुंतवणूकदार मात्र मिडकॅप, स्मॉलकॅप आणि मायक्रोकॅप स्टॉक्सकडे आकर्षित झाले आहेत. मोठ्या कंपन्यांमध्ये रिटेल हिस्सा थोडा कमी झाला असला, तरी लहान कंपन्यांमध्ये तो वाढला आहे. भारतातील हाऊसहोल्ड इक्विटी वेल्थ गेल्या पाच वर्षांत ५३ लाख कोटी रुपयांनी वाढून ८४ लाख कोटींवर पोहोचली आहे. चालू आर्थिक वर्षाच्या दुसऱ्या तिमाहीत बाजारातील थोड्या घसरणीमुळे ही संपत्ती २.६ लाख कोटींनी कमी झाली असली, तरी दीर्घकाळातील कामगिरी उल्लेखनीय आहे. पाच वर्षांची वार्षिक सरासरी वाढ २९.८ टक्के आणि दहा वर्षांची वाढ २१.१ टक्के इतकी नोंदली गेली आहे. अहवालात एक रोचक कल दिसतो, संस्थात्मक गुंतवणूकदार म्हणजे इन्स्टिट्युशनल पुन्हा मोठ्या शेअर्सकडे म्हणजे लार्जकॅपकडे वळत आहेत. या अहवालातून रिटेल गुंतवणूकदारांना काही महत्त्वाचे धडे मिळतात. एसआयपी हीच सर्वात मोठी ताकद आहे. एफपीआयची विक्री आता धोक्याची वाव राहिलेली नाही. कारण, डीएमएफ आणि रिटेल मिळून बाजार संतुलित ठेवत आहेत. मिडकॅप आणि स्मॉलकॅपमधील धाव पाहून अंधांधुद गुंतवणूक करू नये. कारण, जिथे परतावा जास्त असतो तिथे जोखीमही मोठी असते. लार्जकॅप शेअर्स पुन्हा एकदा सुरक्षित पर्याय ठरत आहेत. एका सेक्टरमध्ये किंवा एकाच स्टॉकमध्ये जास्त वा सगळा पैसा गुंतवू नका.

सारांश असा की, भारताच्या शेअर बाजाराचा खरा मालक आता रिटेल आणि म्युच्युअल फंडस् आहेत. भारतीय शेअर बाजार आता परदेशी भांडवलावर अवलंबून न राहता देशांतर्गत वचतीवर चालतो आहे. हा केवळ आकड्यांचा बदल नाही, तर भारताच्या भांडवली बाजाराच्या रचनेतील एक दीर्घकालीन आणि स्थायी परिवर्तन आहे.

तडका

बिबट्याची दहशत

दहशत निर्माण करणाऱ्यांना दहशतवादी असे संबोधले जाते. त्या अर्थाने महाराष्ट्रातील ‘बिबटे’ नावाचे दहशतवादी राज्यात जागोजागी दिसून येत आहेत आणि त्यांनी मानवांवर चांगलीच दहशत बसवली आहे. उत्तर पुणे, तसेच जुन्नर, अकोले, नाशिक, कोल्हापूर या भागात अनेक बिबट्यांचा मुक्त संचार आहे. राजकीय आडपर्वत जंगल आणि गावापर्यंत असणारा बिबट्या थेट शहरातही येतो. हायवेवरदेखील दिसून येतो. बिबट्या हा प्राणी कोणत्याही कारणांशिवाय मानवावर हल्ला करणारा म्हणून ओळखला जातो. हा निशाचर असल्यामुळे संंध्याकाळनंतर बिबट्याप्रवण क्षेत्रातील लोक घराबाहेर पडत नसतात. बिबट्यांची संख्या वाढलीय. त्यामुळे आजकाल ते कधीही हल्ला करत आहेत.

बिबट्यांच्या हल्ल्यापासून वाचण्यासाठी खिळे असलेला गळ्याभोवती बांधायचा पट्टा आधी परिसरातील कुत्र्यांसाठी उपलब्ध होता. आता चक्क माणसे आणि महिला हा पट्टा गळ्यामध्ये बांधून शेतात कामाला जात आहेत. भक्षकवर्गातील प्राणी नेहमी माणसाच्या किंवा प्राण्यांच्या गळ्याला जवळ्याने विळखा घालत असतात. गळ्याभोवती असे काही संरक्षक अणुकुचीदार असेल, तर बिबट्या हल्ला करेल; परंतु जीव घेऊ शकणार नाही, हे निश्चित!

दरोज कुठे ना कुठेतरी बिबट्याने माणसांवर हल्ला केल्याचा बातम्या येत असतात. या बिबट्यांच्या मुक्त संचाराचे सामाजिक परिणामही दिसायला लागले आहेत. परवाच संपलेल्या दिवाळीच्या सुट्ट्यांमध्ये ज्या मुलांच्या मामाचे गाव या बिबट्याप्रवण क्षेत्रामध्ये आहे ती मुले मामाकडे जाऊय, असे न म्हणता आपल्याच घरी

बसून राहिली. मामाच्या गावी जाण्याचे मुलांना खूप आकर्षण असते; परंतु तिथे असलेली बिबट्यांची भीती पाहून त्यांच्या आई-वडिलांनी मुलांना मामाकडे न पाठवण्याचे ठरवले होते. असाच आणखी एक सामाजिक परिणाम ज्या तरुणांची लग्ने जुळत नाहीत त्यांच्यावरही झाला आहे. ग्रामीण भागात शेतकरी मुलांचे लग्न होणे आधीच अवघड झालेले आहे. मुली शेतकऱ्याकडे जाण्यास व नोंदण्यास तयार नाहीत. त्यात पुन्हा नवरदेव म्हणजे लग्नाचा उमेदवार बिबट्याप्रवण क्षेत्रातील असेल, तर मुलींचे आई-वडील आपल्या पोटाचा गोळा या भागात देण्यास अजिबात तयार नाहीत.

संसार असो, शेती असो वा व्यवसाय असो, काहीही असले, तरी तुम्हाला घराबाहेर पडावेच लागते. अशावेळी दबा धरून बसलेले बिबटे आजूबाजूला असतील, तर या भागात आपली मुलगी देण्यास कोण तयार होईल बरे? आधीच जटील झालेला मुलांच्या लग्नाचा प्रश्न बिबट्याप्रवण क्षेत्रामध्ये आता गंभीर रूप घेण्यापर्यंत येऊन पोहोचला आहे, हे निश्चित!

■ कलंदर

स्वच्छ ऊर्जा गुंतवणुकीत कोण आघाडीवर ?

इंटरनॅशनल एनर्जी एजन्सीने जूनमध्ये प्रकाशित केलेल्या १० व्या ‘वर्ल्ड एनर्जी इन्व्हेस्टमेंट’ अहवालात जागतिक पातळीवरील ऊर्जा क्षेत्राचा संपूर्ण आढावा घेतला आहे. २०२५ मध्ये चीन स्वच्छ ऊर्जेत सर्वाधिक गुंतवणूक करणार असून, एकूण जागतिक गुंतवणुकीतील २१ टक्के हिस्सा चीनच्या नावावर आहे. चीनची गुंतवणूक सुमारे ६३० अब्ज डॉलर्सची असेल, जी प्रागत अर्थव्यवस्थांमधील एकूण गुंतवणुकीच्या अर्ध्याहून अधिक आहे. गुंतवणुकीत दुसऱ्या स्थानी, तर युरोपियन युनियन (EU) तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. स्वच्छ ऊर्जा क्षेत्रात कुणी किती टक्के गुंतवणूक केली आहे, याविषयी...

स्रोत – इंटरनॅशनल एनर्जी एजन्सी

**पंतप्रधान नरेंद्र मोदींचे हात
बळकट करणारा निकाल**

विधानसभा निवडणुकीचे निकाल लागले आणि यामध्ये भाजपप्रणीत एनडीएला बहुमत मिळाले. त्यामुळे पुन्हा एकदा बिहारवर एनडीएची सत्ता असणार आहे. ही सत्ता येण्यापूर्वी अनेक अंदाज व्यक्त केले जात होते. बिहारमध्ये एनडीएची सत्ता आली नाही, तर केंद्रातील सरकारला हादरे बसणार का, असेही प्रश्न उपस्थित केले जात होते; मात्र बिहारमधील एनडीएच्या मोठ्या विजयाने पंताधान नरेंद्र मोदींचे हात बळकट केले आहेत.

बिहारही आता भाजपचा मजबूत 'किल्ला'
बिहार निवडणुकीच्या निकालाना हे सिद्ध केले की, भाजप आता मध्य प्रदेश, राजस्थान आणि मराठ्राप्रदेशाका बिहार राज्यातही मजबूत होत आहे. हा मजबूतीचा ट्रेंड असाच सुरू राहिला, तर भविष्यात बिहारमध्ये भाजप स्वबळावर सरकार स्थापन करण्याच्या स्थितीत असेल. बिहारमध्ये पहिल्यांदाच भाजप सर्वात मोठा पक्ष बनला आहे. नीतीशकुमार यांच्यानंतर जदयूचे भविष्य उज्ज्वल दिसत नाही. कारण, त्यांच्याकडे नीतीशकुमार यांच्यानंतर त्या राजकीय उंचीचा नेता नाही. त्यामुळे आपसुकच जदयू फार मजबूत राहू शकणार नाही आणि त्यामुळे त्यांना भाजपच्या मार्गे जाण्यास भाग पाडले जाईल. २०१४ पासून बिहार विधान्य मंत्रिमंडळाशी युती करणारा भाजपने स्वतःचा मतदार नाहीत घेऊन निर्णय कल्याण लक्ष केंद्रित केले आहे आणि बिहारमध्ये ते करण्यात यशस्वी झाले आहे. या यशामुळे नीतीशकुमार भाजपला सोडू शकत नाहीत. एकूण काय, तर बिहारच्या निकालाने स्वाभाविकच एनडीए आणि पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे हात आपोआप मजबूत होतात.

मोदी-नितीश कुमार यांच्यातील दोस्ताना

• प्रंप्रधनकार नॅंद मोदी आणि बिहारचे मुख्यमंत्री अश्लीत तरे विकास आणि सुराशन या मुद्द्यांवर दोन्ही नेते एकत्र आल्याने त्यांचा गेल्या दोन दशकातील दोस्ताना आजही कायम आहे.

२००५ मध्ये नितीश कुमार भाजपच्या मध्यातील बिहारमध्ये संतेत आले आणि सुराशन बाबू म्हणून त्यांची प्रथिमा तारत झाली. या काळात ते एका एकाच भाषा होते. २०१३ मध्ये, नितीश कुमार यांनी नॅंद मोदी यांना प्रंप्रधनानपदाचे उमेदवार म्हणून विरोध केला. गुजरात देशीच्या मुद्द्यांवर एकत्र घेतले. व्यक्त करत त्यांनी एका एकापासून फारकत घेतली. २०१७ मध्ये त्यांनी आरजेडीसोबतच आघाडी तारतून पुन्हा भाजपमध्येवत हातमिळवणी केली आणि नितीश कुमारचे परतले.

लढवली होती. भाजपपेक्षा जेडीयूच्या कमी जागा आल्या होत्या, तरीही नितीशकुमारांच्या नेतृत्वात एनडीएचे सरकार स्थापन झाले; मात्र काही वर्षात नितीशकुमारांच्या भाजपशी फारकत घेऊन राजदरबार मंदीतीने सरकारां स्थापन केले आणि पुन्हा मुख्यमंत्री झाले. हेच फारकत पुन्हा भाजपसोबत आले. त्यानंतर फारकत घेत पुन्हा भाजपसोबत आले. २०१५ मधील निवडणुका निवडणूक एनडीएसोबत लढवली आणि २०२० पेक्षा मोठा विजय एनडीएने मिळवला. दरम्यान, नितीशकुमार यांच्या भूमिकेबद्दल राष्ट्रीय राजकारणात अनेक प्रश्न उपस्थित केले जात होते. २०२५ च्या विहार विधानसभा निवडणुकीचे निकाल लागल्यानंतर नितीशकुमार काय भूमिका घेतली, पुन्हा एकदा जद्द्यू-राजव असे सरकार अस्तित्वात येईल का, असेही अंदाज व्यक्त केले जात होते; मात्र भाजपला पक्ष म्हणून जे घवघवीत यश मिळाले, त्याने याही अंदाजाला ब्रेक लावला.

काँग्रेसचे लवकरच विभाजन होणार : मोदी

पान १ वरून... एमएससी - मुस्लिम लीग मोआवदीही काँग्रेस बनली आहे. काँग्रेसचा सर्पूण अजेंडा आता यापेक्षावीही फिरतो. म्हणूनच काँग्रेसमध्येही एक वेगळा गट उदयास येणार आहे, जो या नकारात्मक कारणांमुळे अस्वस्थ आहे. हा गट काँग्रेसच्या नाममात्रीच्या विरोधात आहे. या गटामध्ये तीव्र निराशा वाढत आहे. भविष्यात काँग्रेसमध्ये आपखी एक मोठी फूट पडू शकते. काँग्रेसच्या मित्रपक्षांनाही असावे हे समजत आहे की, काँग्रेसची सत्ता नकारात्मक राजकारणात बुडवत आहे, असे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी म्हणाले.

काँग्रेसच्या मित्रांनी सावध राहावे

पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, मी काँग्रेसच्या मित्रपक्षांना आधीच सांगितले आहे की, काँग्रेस हा एक परजीवी आहे. जो त्यांच्या मित्रपक्षांची व्होट बँक गिळंकृत करून पुरामाम करू इच्छितो. म्हणून त्यांनाही काँग्रेसपासून सावध राहण्याची गरज आहे. बिहारमध्ये राजद अडचणीत आहे. काँग्रेस-राजद वाद लवकरच समोर येईल, असा दावा त्यांनी केला.

बिहारमध्ये जंगलराज आणि कट्टा सरकार पुन्हा येणार नाही

बिहारमध्ये जंगलराज आणि कट्टा सरकार पुन्हा येणार नाही, असे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी म्हणाले. लोकांनी विकसित आणि समृद्ध बिहारसाठी मतदान आणि जागिनावर असलेल्यांना जता साथ देत नाही, हे बिहारेने दाखवून दिले, असे म्हणत मोदी यांनी राष्ट्रीय जनता दलाचे नेते लालूप्रसाद यादव आणि तेजस्वी यादव यांचावर निशाणा साधला.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भाषणाच्या सुरुवातीला छद्म मैयांचा जयजयकार केला. बिहारच्या लोकांनी हाट उडवला, असे ते म्हणाले. या ओगदर मैयांचे येताच बिरारी पद्धतीने गमछा उडवत पंतप्रधानांनी विजयाचा जल्लोष व्यक्त केला.

बिहारमध्ये नवा 'माय' फॉर्म्युला

पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, लोखंडच लोखंडाला कापते, अशी म्हण आहे. बिहारमधील काही घटक पक्षांनी एमवाय अर्थात माय (मुस्लिम आणि यादव) फॉर्म्युला बनवला होता. आजच्या विजयाने नवीन सरकारतात्काळ एमवाय अर्थात माय फॉर्म्युला दिला. हा फॉर्म्युला म्हणजे महिला आणि युवक होय, असे ते म्हणाले.

लोकशाहीचा विजय

आज फक्त एनडीएचा विजय नाही, तर लोकशाहीचाही विजय झाला आहे. या निवडणुकीत विव्हाडपूर्ण आयोगावरील जनतेचा निष्पादना आणि मजबूत केले, असे पंतप्रधान म्हणाले.

मतदार यादी सुधारणा प्रक्रियेसाठी सर्व पक्षांनी पुढाकार घ्यावा

मतदार यादीच्या सुधारणेला शुभक खूप मर्णीतेने घेतात. बिहारमध्ये युवकांनी मतदार यादी सुधारणेचे समर्थन केले. लोकशाहीच्या पावित्र्यासाठी प्रत्येक मतदाराची किंमत आणि हक्क महत्वाचा असतो. त्यामुळे प्रत्येक पक्षाचे दायित्व बनते की, मतदार यादी सुधारणा प्रक्रियेसाठी बुध्द स्तरावर आपापल्या कार्यकर्त्यांना सक्रिय करावे.

मतदार यादीच्या शुद्धीकरण प्रक्रियेमध्ये सर्व पक्षांनी योगदान द्यावे, असे आवाहन पंतप्रधान मोदी यांनी केले.

[illegible]

दिनविशेष १५ नोव्हेंबर २०२५

● १९२९ : कवयित्री शिरीष पै यांचा जन्म. ● १९४८ : कादंबरीकार सुहास शिववडकर यांचा जन्म ● १९४९ : महात्मा गांधींच्या हत्येसाठी नथुराम गोडसे ने नारायण आपटे यांना फाशी. ● १९८९ : सचिन तेंडुलकरने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये पदार्पण केले.

 <h2>राशिभविष्य</h2>	<p>– ज्यो. मंगेश महाडिक</p>
 <p>मेष : तुम्ही मागील काळात बरेच काम अपूर्ण सोडलेले आहे. त्याची भरपाई आज तुम्हाला करावी लागू शकते.</p>	 <p>तूळ : तुम्ही संकटात सापडू शकता, याची जाणीव ठेवा. मग भेदांमुळे खासगी नातेसंबंधात फूट पडण्याची शक्यता आहे.</p>
 <p>वृषभ : तुमचे विनयशील वागण्याबद्दल कौतुक होईल. अनेक लोक तुमच्यावर स्तुतिमुमने उधळतील. मालमताविषयक कामे होतील.</p>	 <p>वृश्चिक : तुमच्या पुढे जाण्यासाठी कुणी तरी तुमच्या मूड बिघडविण्याचा प्रयत्न करेल. परंतु, तुम्हाला त्रास देण्याचा हा प्रयत्न तुम्ही यशस्वी होऊ देऊ नका.</p>
 <p>मिथुन : निव्वळ मजा, आनंद तुम्ही लुटू शकाल. कारण, आयुष्य संपूर्ण मजेत घालण्याचे हाच तुमचा विचार असतो. अधिकचा पैसा गुंतवा.</p>	 <p>धनु : नातेवाईक, मित्रमंडळी, सहकारी यांच्याशी व्यवहार करताना तुमचे हित सांभाळा. कारण, ते विचार करणार नाहीत.</p>
 <p>कर्क : एखादी चांगली बातमी मिळण्याची शक्यता आहे, ज्यामुळे केवळ तुम्हीच नाही, तर तुमचे कुटुंबीयदेखील मोहीत होतील.</p>	 <p>मकर : तुमच्या मैत्रीमधील चांगला काळ आठवा आणि त्या आठवणींना उजाळा देऊन नव्याने मैत्रीपूर्ण वाटचाल करा.</p>
 <p>सिंह : दीर्घकाळ प्रलंबित असणारी शकबाकी आणि येणे अंतिमतः प्राप्त होईल. कुंडुबात तुम्ही शांततेचे दूत म्हणून वागाल.</p>	 <p>कुंभ : तुमच्या परिपूर्ण आत्मविश्वासाचा फायदा घ्या आणि बाहेर जाऊन नवीन लोकांशी, मित्रमंडळींशी संपर्क साधा.</p>
<p>कन्या : तुम्हाला शांत ठेवणाऱ्या उपक्रमांमध्ये स्वतःला गुंतवा. आज तुम्हाला कुणी अज्ञात स्रोताने पैसा प्राप्त होऊ शकतो.</p>	<p>मीन : आर्थिक आभाडीवरील सुधारणा तुम्हाला तुमची प्रलंबित देणी आणि बिले देण्यास उपयोगी पडतील.</p>

दुर्ध्वनी : ०२५० - २५२५१०१/०२/०३/०४/०५/०६
 फॅक्स : ०२५० - २५२५१०७
 ई-मेल : vasavirarcorporation@yahoo.com
 जावक क्र. : व.वि.श.म./बांध/काअ/५२१/२०२५
 दिनांक : १४/११/२०२५

मुख्य कार्यालय, विरार

यशवंत नगर, विरार (प)

ता. वसई, जि. पालघर - ४०१ ३०३.

वसई-विरार शहर महानगरपालिका

जाहीर ई-निविदा सूचना क्र. १० करीता प्रथम मुदतवाढ

वसई-विरार शहर महानगरपालिका कार्यक्षेत्रातील सार्व. बांधकाम विभागाने दि.०७/११/२०२५ रोजी ०९ कामांची जाहीर ई-निविदा सूचना <https://mahatenders.gov.in> या अधिकृत संकेतस्थळावर जा.क्र.वविशम/बांध/काअ/४५१/२०२५ दि.०४/११/२०२५ अन्वये प्रसिध्द करून दि.०७/११/२०२५ ते दि. १४/११/२०२५ रोजी स. ११.०० वाजेपर्यंत ऑनलाईन मागाविण्यात आल्या होत्या. सदर कामांपैकी काम क्र. १,२,३,८ व ९ करीता अल्प प्रतिसाद प्राप्त झाल्याने या कामांकरिता खालीलप्रमाणे मुदतवाढ देण्यात येत आहे.

मुदतवाढीचा तपशील खालीलप्रमाणे.

१. ऑनलाईन ई-निविदा स्विकृतीची अंतिम दिनांक :- दि. १८/११/२०२५, सकाळी ११.०० वाजेपर्यंत	२. ऑनलाईन ई-निविदा उघडण्याची दिनांक :- दि. १९/११/२०२५, सकाळी ११.०० वाजेपर्यंत
--	---

सही/-
(संजय कुलकर्णी)
कार्यकारी अभियंता
वसई-विरार शहर महानगरपालिका

मिरा-भाईदर महानगरपालिका

निवडणूक विभाग

स्व. इंदिरा गांधी भवन, मुख्य कार्यालय, तिसरा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज मार्ग, भाईदर (प.), ता. जि. ठाणे, ४०१ १०१. दूरध्वनी क्र. २८१९२८८८/२८१९३८७.

जा.क्र.मनपा./वि.वि./१५५/२०२५-२६ दिनांक:- १४/११/२०२५

मिरा-भाईदर महानगरपालिका सार्वजनिक निवडणूक २०२५

// जाहीर सूचना //

मा. राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडील पत्र क्र. रानिआ/मनपा-२०२५/प्र.क्र.५३/का-५, दिनांक १३ नोव्हेंबर, २०२५ अन्वये दि. ११/११/२०२५ रोजीच्या आरक्षण निर्श्चिती व सोडत कालास मा. राज्य निवडणूक आयोगाने मान्यता दिली आहे. सोडतीने आरक्षित झालेले प्रमाणनिहाय प्रारूप आरक्षण हे दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२५ रोजी महानगरपालिकेच्या संकेतस्थळावर (www.mnmc.gov.in) महानगरपालिका मुख्यालय आणि सर्व प्रभाग कार्यालयांच्या सूचना फलकावर प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

प्रमाणनिहाय प्रारूप आरक्षणाबाबत काही हक्की व सूचना असल्यास त्या दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२५ पासून ते दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२५ (दुपारी ३.०० वाजेपर्यंत) या कालावधीत मिरा-भाईदर महानगरपालिका, मुख्य कार्यालय, तिसरा मजला, निवडणूक विभाग, स्व. इंदिरा गांधी भवन, छत्रपती शिवाजी महाराज मार्ग, भाईदर (पश्चिम) येथे सादर कराव्यात.

जा.क्र. मनपा./मावज/जाहि./ई-७५४५४३६/२०२५-२६ सही/-
(राधाबिनोदन अ. शर्मा भा.प्र.से.)
आयुक्त तथा प्रशासक
मिरा-भाईदर महानगरपालिका

दि. १४/११/२०२५
दिनांक :- १७/११/२०२५
टिकाणा :- भाईदर

पुणे महानगरपालिका
उप आयुक्त
घनकचरा व्यवस्थापन कार्यालय
निविदा प्रक्रिया कक्ष
निविदा जाहिरात - नवीन कामे

अद्वितीय
& Unique

विक्री कालावधी : दिनांक १५/११/२०२५ ते २५/११/२०२५

निविदा स्वीकृती : दिनांक १५/११/२०२५ ते २५/११/२०२५

जाहिरात क्र. २/१२२२ : दि. १३/११/२०२५

तांत्रिक निविदा उघडणे : दि. २६/११/२०२५

अ. क्र.	निविदा क्र.	कामाचे नाव	निविदा संच किंमत र. रु.	अंदाजित पूर्वागणित र. रु. (जीएसटीविरहित)	बयाणा र. रु.	कामाची मुदत (महिने)	निविदाविषयक जबाबदार व्यक्तीचे नाव व मोबाईल क्र.
१	PMC/SWM / 2025-26 / 38	घनकचरा व्यवस्थापन विभागअंतर्गत देवाची उरुळी येथे गार्डन वेस्ट प्रकल्प कार्यान्वित करणेकरिता स्थापत्य दुरुस्तीविषयक कामे करणे.	रु. ६०७९/-	६७,६८,०७३/-	६७,६८१	०५	श्री. अजय खामकर ९६८९९४९२२३
२	PMC /SWM / 2025-26 / 39	घनकचरा व्यवस्थापन विभागअंतर्गत स. नं. १३१ हडपसर येथील अंमनिटी स्पेस येथे गार्डन वेस्ट प्रकल्प कार्यान्वित करणेकरिता स्थापत्य दुरुस्तीविषयक कामे करणे.	रु. १३५९/-	३८,०४,८३८/-	३८,०४९	०५	
३	PMC /SWM / 2025-26 / 40	एग्रे शहरालील आकांक्षी स्वच्छतागृहास केअरटेकर रूम बांधणे व इतर तदनुषंगिक कामे करणे.	रु. १३५९/-	४२,३०,९६१/-	४२,३०९	०५	

टीप : १) सदर कामाबाबत निविदा अटी/शर्ती इ. बाबतचा सर्व तपशील निविदा संचामध्ये नमूद केलेला असून, सदर कामांचे निविदा संच www.mahatenders.gov.in या वेबसाईटवर पाहणेसाठी उपलब्ध आहे. निविदा संचाची विक्री व स्वीकृती सदर वेबसाईटवरून फक्त ऑनलाईन पद्धतीने करण्यात येत असून, सर्व निविदा दोन पाकीट पद्धतीने मागविण्यात येत आहेत.

सही/-
उप आयुक्त
घनकचरा व्यवस्थापन विभाग
पुणे महानगरपालिका

■ शब्दकोडे क्रमांक २८७६

१	२		३	४	५
६		७			
८	९		१०		११
			१२		
	१३		१४		१५
१६		१७		१८	
१९		२०		२१	२२
२३				२४	

सुडोकू क्र. ४२२५

	१		
१			
	१		
			१

कसे सोडवाल सुडोकू ?

सुडोकू सोडवताना उभ्या आणि आडव्या चार कॉलममध्ये एक ते चार हे अंक उभे किंवा आडवे असे बसवा की ते एका सरळ रेषेत एकदाच आले पाहिजेत.

उत्तर क्र. ४२२४

२	३	१	४
१	२	४	३
४	१	३	२
३	४	२	१

आडवे शब्द : १) कापडी/कागदाची तातुत्यारी उभारलेली भित, ३) मृत्युदेव, ६) हुर्घो, चेष्टा; नावे ठेवणे, ८) दुसऱ्याची कदर करणारा, ११) पाणी/पेट्रोल खेचण्याची मोटर (ई.), १२) पृथ्वी, धरणी, १३) विश्वास, भरोसा, १५) रहस्य; गवंडी; सत्ता, १६) पर्वत; दागिना; वस्तू, १७) आकाश, नभ, १९) जाण्यास निघालेला, २१) परीट, २३) सैन्यातील घोडेस्वारांतील एक हुद्याची जागा, २४) जीभ, वाणी.

उभे शब्द : १) त्रास, दगदा, आपत्ती, २) कळ लावणारे देवर्षी, ४) मकरंद, ५) विजय-पराभव, हार-जीत, ७) या वर्षी, ९) स्थितीस्थापकत्व दर्शविणारा एक लवचिक पदार्थ; खोडण्याचे साधन, १०) कल्हईसाटीचा पदार्थ; स्फटिक, ११) दहा आणि पाच मिळून होणारी संख्या, १३) देव, ईश्वर, १४) तमाशातील कथाभाग, १६) मऊ; राठ नसलेले, १८) दृष्टी, २०) विनाश, लय; नष्ट होणे, २२) मातीची सुपीकता; सोन्याची परीक्षा.

शब्दकोडे क्रमांक २८७५ चे उत्तर :

आडवे शब्द : १) फाटपसारा, ६) पाद, ७) गवत, ९) नवल, १२) सारा, १३) पवन, १६) महासागर, १८) कलह, २०) ससा, २२) लघुत्तम, २५) महाशिवरात्री. उभे शब्द : १) फाल्गुन, २) टपाल, ३) पद, ४) राम, ५) रातराणी, ८) वसा, १०) वक्ता, ११) अवसान, १३) पहा, १४) नाग, १५) आकलन, १६) महत्तम, १७) रस, १९) लघु, २१) सावित्री, २३) महा, २४) पाव.

Those who want to join Telegram Channel,
You , will get all those newspapers in at early morning ,which our user have been getting till now
The Hindu, The Indian Express All City Editions

Click here to join our Telegram channel -
<https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

The Hindu All City Editions Editions:

Delhi, Bangalore, Chennai, Coimbatore, Eerode, Hyderabad, International, Kochi, Kolkata, Kozhikode, Madurai, Mangalore, Mumbai, Thiruvananthapuram, Tiruchirapalli, Vijayawada, Visakhapatnam

The Indian Express All City Editions Editions:

Pune, Mumbai, Lucknow, Kolkata, Jaipur, Chandigarh, Ahmedabad, Delhi

Click here to join our Telegram channel -
<https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

Access to 40+ newspapers with city-specific editions

Early morning uploads—always stay ahead!

Direct PDF delivery on the channel

Access to past editions anytime

Daily The Hindu & Indian Express Special UPSC IAS Edition

Daily The Hindu Ad-Free Edition, The Hindu Editorial, TH + IE Combo Edit For UPSC IAS

The Hindu All City Editions Editions:

Delhi, Bangalore, Chennai, Coimbatore, Eerode, Hyderabad, International, Kochi, Kolkata, Kozhikode, Madurai, Mangalore, Mumbai, Thiruvananthapuram, Tiruchirapalli, Vijayawada, Visakhapatnam

The Indian Express All City Editions Editions:

Pune, Mumbai, Lucknow, Kolkata, Jaipur, Chandigarh, Ahmedabad, Delhi

Click here to join our Telegram channel -
<https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

Daily All English & Hindi Editorial Newspapers

Daily The Hindu Analysis PDF, The Hindu Vocabulary

Others English Newspapers you will get on Telegram Channel

Business Line All City Edition, The Times of India All City Edition, The Economic Times All City Edition, The Economic Times Wealth, Mirror, Maharashtra Times, Hindustan Times, Mint, The New Indian Express All City Edition, Financial Express All City Edition, Business Standard (Hindi+ English) All City Edition, Mid-Day (English +Gujarati), Deccan Chronicle All City Edition, The Tribune All City Edition, The Asian Age All City Edition, The Telegraph, The New York Times, Financial Times, The Washington Post, New York Post, Los Angeles Times, USA Today, The Wall Street Journal, The Guardian, The Times, The New Yorker, Youth Ink, Frontline, The Economist, India Today, National Geographic, Forbes, Employment News, English Editorial

Access to 40+ newspapers with city-specific editions

Early morning uploads—always stay ahead!

Direct PDF delivery on the channel

Access to past editions anytime

Daily The Hindu & Indian Express Special UPSC IAS Edition

Daily The Hindu Ad-Free Edition, The Hindu Editorial, TH + IE Combo Edit For UPSC IAS

Click here to join our Telegram channel - <https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

Hindi & Others Language Newspapers

दैनिक जागरण सभी शहर संस्करण, दैनिक भास्कर सभी शहर संस्करण, ददव्य भास्कर, द दस्ति, नवभारत टाइम्स, अमर उजाला, पिंजाब केशरी, लोकमत, जिसत्ता, लोकसत्ता, दैनिक दिब्यि, प्रभात खबर, सकाल, राष्ट्रीय समाचार,मबई चौफेर, Anandbazar Patrika, Eisamay, Tamil,Telugu & Malayalam Newspaper, रोजगार समाचार, द न्दी एडिटरयल, The Hindu Hindi Edition,

Those who want to join Telegram Channel,
You , will get all those newspapers in at early morning ,which our user have been getting till now
The Hindu, The Indian Express All City Editions

Click here to join our Telegram channel -
<https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

The Hindu All City Editions
Editions:

Delhi, Bangalore, Chennai,
Coimbatore, Eerode, Hyderabad,
International, Kochi, Kolkata,
Kozhikode, Madurai, Mangalore,
Mumbai, Thiruvananthapuram,
Tiruchirapalli, Vijayawada,
Visakhapatnam

The Indian Express All City
Editions

Editions:

Pune, Mumbai, Lucknow,
Kolkata, Jaipur, Chandigarh,
Ahmedabad, Delhi

Click here to join our Telegram
channel -
<https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

Access to 40+ newspapers with
city-specific editions

Early morning uploads—always
stay ahead!

Direct PDF delivery on the
channel

Access to past editions anytime

Daily The Hindu & Indian
Express Special UPSC IAS
Edition

Daily The Hindu Ad-Free
Edition, The Hindu Editorial, TH
+ IE Combo Edit For UPSC IAS

The Hindu All City
Editions

Editions:

Delhi, Bangalore, Chennai,
Coimbatore, Eerode,
Hyderabad, International,
Kochi, Kolkata, Kozhikode,
Madurai, Mangalore,
Mumbai,
Thiruvananthapuram,
Tiruchirapalli, Vijayawada,
Visakhapatnam

The Indian Express All
City Editions

Editions:

Pune, Mumbai, Lucknow,
Kolkata, Jaipur, Chandigarh,
Ahmedabad, Delhi

Click here to join our
Telegram channel -
<https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

Daily All English & Hindi Editorial
Newspapers

Daily The Hindu Analysis PDF, The Hindu
Vocabulary

Others English Newspapers you will get on
Telegram Channel

Business Line All City Edition, The Times of India All City Edition,
The Economic Times All City Edition, The Economic Times Wealth,
Mirror, Maharashtra Times, Hindustan Times, Mint, The New Indian
Express All City Edition, Financial Express All City Edition, Business
Standard (Hindi+ English) All City Edition, Mid-Day (English
+Gujarati), Deccan Chronicle All City Edition, The Tribune All City
Edition, The Asian Age All City Edition, The Telegraph, The New York
Times, Financial Times, The Washington Post, New York Post, Los
Angeles Times, USA Today, The Wall Street Journal, The Guardian,
The Times, The New Yorker, Youth Ink, Frontline, The Economist,
India Today, National Geographic, Forbes, Employment News, English
Editorial

Access to 40+ newspapers with city-specific editions

Early morning uploads—always stay ahead!

Direct PDF delivery on the channel

Access to past editions anytime

Daily The Hindu & Indian Express Special UPSC IAS Edition

Daily The Hindu Ad-Free Edition, The Hindu Editorial, TH + IE Combo Edit For UPSC IAS

Click here to join our Telegram channel - <https://t.me/+tCO9wU79mq44OTc1>

Hindi & Others
Language Newspapers

दैनिक जागरण सभी शहर संस्करण,
दैनिक भास्कर सभी शहर संस्करण,
ददव्य भास्कर, द दस्ति, नवभारत
टाइम्स, अमर उजाला, पिंजाब
केशरी, लोकमत, जिसत्ता,
लोकसत्ता, दैनिक दिब्यि, प्रभात
खबर, सकाल, राष्ट्रीय समाचार,मबई
चौफेर, Anandbazar Patrika,
Eisamay, Tamil,Telugu &
Malayalam Newspaper,
रोजगार समाचार, द न्दी
एडिटोरयल, The Hindu Hindi
Edition,

नुबई, शनिवार,
१५ नोव्हेंबर २०२५ | १०

आधारित सामान्य ज्ञानाच्या अभ्यास व सरावासाठी
खालील प्रश्नांची उत्तरे शोधून स्पर्धा परिक्षांची तयारी करा.

२. जपान

अवध्या २७ धावांत गारद केला निम्मा संघ; आफ्रिकेचा पहिला डाव अवध्या १५९ धावांत खुर्दा

त्यानंतर त्याने अक्षर पटेलला बँकवड
पाईंटच्या दिशेने उत्कृष्ट लेट कवडी
मारला. मात्र, पहिल्या सत्रातील ट्रिक्स
ब्रेकच्या अगदी आधी, क्लबलाऊस
एंडकडून गोलांदाजी करणाऱ्या बुमराहने
आपल्या पहिल्या स्पेलमध्ये सलग दोन
पटकांत पाच चेंडूंमध्ये दोन बळी घेऊन
सत्राचे विचित्र बदलून टाकले. त्याने या
स्पेलमध्ये ७-४-१-२ असे लक्षवेधी
पृथक्करण नोंदवले.

खेळपट्टीवर चेंडू उसळी घेत
असताना आणि व्हेरीएबल बाऊन्स
मिळत असताना, या जोडीने धावगती

बुमराह आता सेना (द. आफ्रिका, इंग्लंड, न्यूझीलंड आणि ऑस्ट्रेलिया)
संघाविरुद्ध कसोटी क्रिकेटमध्ये सर्वाधिक वेळा ५ बळी घेणारा आशियाई वेगवान गोलेंद्राज उरला आहे. पाकिस्तानताना
जमीन अक्रमने सेना देशाविरुद्ध १२ वेळा ५ बळी घेण्याचा विक्रम केला होता, मात्र बुमराहने हा पराक्रम आता १३ वेळा करत नवीन विक्रम प्रस्थापित केला आहे. विशेष म्हणजे, बुमराहने केवळ ८० डावांमध्ये ही खास कामगिरी नोंदवली आहे.

यशस्वी जैन्वाल वि. गो. जाल्सेन	१२	२७	३	०
के. एल. गृहल नाबद	१३	५९	२	०
वशिष्ठन सुन्दर नाबद	६	३८	०	०
गडी बाद क्रम : १/१८ (यशस्वी जैन्वाल, ६.६)				
गोवर्जण	घटके	निर्घाव	थावा	बल
माकौ जाल्सेन	६	२	११	१
मल्लख	५	१	१५	०
केशव महाराज	५	१	८	०
कार्पिन बोश	३	२	१	०
सिर्मान हामर	१	१	०	०

शनिवारी उपउपात्य आणि उपात्य सामने रंगणार असून प्रेक्षकांना रोमांचक लढतीचा थरार अनुभवायला मिळणार आहे. राष्ट्रीय पंच दीपक चव्हाण, शंभूराजे संकपाळ, सुरेंद्र गाडुळे, गिरीश निमसे आणि दिव्या शर्मा यांनी पंच म्हणून जबाबदारी निभावली.

फिफाचे नियम काय सांगतात ?

- १ फिफाच्या शिस्तभंग नियमांनुसार गंभीर फाऊल प्लेसाठी किमान २ सामन्यांची बंदी
- २ हिंसक वर्तनासाठी किमान तीन सामन्यांची बंदी
- ३ कोपर मारणे असॉल्टमध्ये मोडत असल्याने किमान ३ सामने किंवा कालावधीप्रमाणे बंदी लागू शकते.
- ४ ही बंदी फक्त स्पर्धात्मक सामन्यांना लागू होते. सराव-मैत्रीपूर्ण सामन्यांमध्ये ती भरून निघत नाही. यामुळे पोर्तुगाल पात्र ठरल्यास रोनाल्डो विश्वचषकाच्या पहिल्या सामन्यातून बाहेर पडण्याच्या धोक्यात आहे.

रोनाल्डोसाठी आगामी विश्वचषक स्पर्धा शेवटची

आपण सहान्या विश्वचषकात खेळणार असून त्यानंतर निवृत्त होत असल्याचे रोनाल्डोने यापूर्वीच जाहीर केले आहे. या विश्वचषकाचा ड्रॉ ५ डिसेंबर रोजी वॉशिंग्टन डीसी येथे होणार आहे. सध्या पात्रता फेरीत 'फ' गटात पोर्तुगाल १० गुणांसह पहिल्या स्थानी आहे. हा संघ हंगेरीपेक्षा दोन गुणांनी पुढे आहे तर आयर्लंड ७ गुणांसह तिसऱ्या स्थानी आहे.

आपण सहाय्या विश्वचषकात खेळणार असून त्यानंतर निवृत्त होत असल्याचे रोनाल्डोने यापूर्वीच जाहीर केले आहे. या विश्वचषकाचा ड्रा ५ डिसेंबर रोजी वॉशिंग्टन डीसी येथे होणार आहे. सध्या पात्रता फेरीत 'फ' गटात पोर्तुगाल १० गुणांसह पहिल्या स्थानी आहे. हा संघ हंगेरीपेक्षा दोन गुणांनी पुढे आहे तर आयर्लंड ५ गुणांसह तिसऱ्या स्थानी आहे.

उमर नबीच्या घरावर बुलडोझर पुलवामा येथे सुरक्षा दलाची कारवाई; दिल्ली स्फोटात सहभाग

जम्मू : अनिल साक्षी

दिल्लीतील लाल किल्ल्याजवळ झालेल्या भीषण कार बॉम्बस्फोटात सहभागी असलेल्या डॉ. उमर नबी याचे घर जम्मू-काश्मीरच्या पुलवामा जिल्ह्यात सुरक्षाबलांनी उद्ध्वस्त केले आहे. उत्तर प्रदेशातील योगी सरकारने दहशतवाद्यांविरुद्ध अवलंबलेल्या कडक पद्धतीप्रमाणेच ही कारवाई करण्यात आली असल्याचे अधिकाऱ्यांनी सांगितले. गुरुवार आणि शुक्रवारी रात्री ही कारवाई करण्यात आली.

कलम ३७० रद्द झाल्यानंतर काश्मीरमध्ये दहशतवाद्यांच्या मालमतेविरुद्ध कारवाईची ही पद्धत आता सामान्य होत चालली असून, उमर नबीच्या घरावर केलेली कारवाईही त्याच प्रक्रियेचा भाग असल्याचे सुरक्षा अधिकाऱ्यांनी सांगितले.

तपास यंत्रणांनी सांगितले की, उमर हा या आठवड्याच्या सुरुवातीला उघडकीस आलेल्या 'व्हाईट कॉलर' दहशतवादी मॉड्यूलचा एक महत्वाचा

सदस्य होता. तो दक्षिण काश्मीरमधील पुलवामा जिल्ह्यातील कोईल गावचा रहिवासी होता.

सोमवारी संध्याकाळी, जैश-ए-मोहम्मद आणि अन्सार गजवत-उल-हिंदशी संबंधित दहशतवादी मॉड्यूलचा भंडाफोड करून तीन

डॉक्टरांसह आठ जणांना अटक केल्यानंतर काहीच तासांत लाल किल्ला परिसरात प्रचंड स्फोट झाला. संध्याकाळी सुमारे ६.५२ वाजता, लाल किल्ला मेट्रो स्टेशनच्या गेट क्रमांक १ जवळ धूम्या गतीने चालणाऱ्या कारमध्ये स्फोट घडवून

उमर नबीचे अनेक कट्टर गटांशी कनेक्शन

● अधिकाऱ्यांच्या माहितीनुसार, उमर नबी दिल्लीत विस्फोटकांनी भरलेली ह्युंदाई आय २० कार चालवत होता. घटनास्थळावरून गोळा केलेल्या डीएनए नमुन्यांची त्याच्या आईच्या नमुन्यांशी जुळणी झाल्यानंतर त्याची ओळख निश्चित झाली. उमर गेल्या दोन वर्षांत कट्टरपंथी विचारसरणीकडे वळला असल्याचे तपासात उघड झाले. तो सोशल मीडियावरील अनेक कट्टर गटांशी जोडला गेला होता.

आणण्यात आला. या स्फोटात १३ जणांचा मृत्यू झाला, तर २० हून अधिक नागरिक जखमी झाले होते. स्फोट इतका भीषण होता की, परिसरातील अनेक वाहने जळून खाक झाली आणि आसपासच्या इमारती हादरल्या.

दुबईच्या अजमान फ्री झोनमध्ये १० हजार कंपन्या आणणार

मुख्य कार्यकारी
अधिकारी ऋषी सोमैया
यांचे प्रतिपादन

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

'अजमान न्यू व्हॅचर्स सेंटर फ्री झोन' (एएनसीएफझेड)ची ऑक्टोबर २०२४ मध्ये स्थापना करण्यात आली. 'एएनसीएफझेड'ने पहिल्या वर्षात साडेसहा हजार व्यवसायांची नोंदणी करून महत्वाचा टप्पा गाठला आहे. त्यामुळे २०२६ अखेर दहा हजार कंपन्या 'एएनसीएफझेड'मध्ये आणण्याचे लक्ष्य आहे, असे प्रतिपादन 'एएनसीएफझेड'चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी ऋषी सोमैया यांनी केले.

अजमानमधील उच्चस्तरीय प्रतिनिधी मंडळ पहिल्यांदा भारत दौऱ्यावर आले आहे. त्यानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात ऋषी सोमैया बोलत होते. यावेळी संचालक नासेर अल खनबाशी, वित्त संचालक मोहम्मद फाथी आदी उपस्थित होते. या वेळी ऋषी सोमैया म्हणाले की, 'एएनसीएफझेड'मध्ये ४५ टक्के कंपन्या भारतीय उद्योजकांच्या आहेत. येथील गुंतवणूकदारांना २ तासांत व्यवसाय परवाना, २४ तासांत व्हिसा, तसेच डिजिटल पोर्टल आणि सर्व प्रशासकीय कामांसाठी कुशल सपोर्ट टीम उपलब्ध करण्यात आली आहे. सुलभ, पारदर्शक प्रक्रियांमुळे 'अजमान' नव्या पिढीच्या उद्योजकांसाठी आकर्षणाचे केंद्र ठरल्याचे त्यांनी या वेळी सांगितले.

'एएनसीएफझेड'चे अध्यक्ष शेख मोहम्मद बिन अब्दुल्ला अल नुआइमी म्हणाले, सध्या एएन-सीएफझेडमध्ये १५० हून अधिक देशांतील गुंतवणूकदार कार्यरत आहेत. एका वर्षात इतक्या मोठ्या प्रमाणावर कंपन्या स्थापन होणे हे जागतिक उद्योजकांच्या आमच्यावर असलेल्या विश्वासाचे प्रतीक आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्ता, ब्लॉकचेन, डिजिटल गेमिंग, क्रिएटिव्ह टेक्नॉलॉजीसारख्या क्षेत्रांपासून ते पारंपरिक व्यवसायांपर्यंत विविध उद्योगांना फ्री झोन व्यासपीठ मिळाले आहे. यावेळी संचालक नासेर अल खनबाशी, वित्तसंचालक मोहम्मद फाथी यांनी उद्योजकांचा वाढता सहभाग 'एएनसीएफझेड'साठी महत्वाचा असल्याचे सांगितले.

'एएनसीएफझेड'तर्फे आयोजित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमात मुख्य कार्यकारी अधिकारी ऋषी सोमैया, संचालक नासेर अल खनबाशी, वित्त संचालक मोहम्मद फाथी यांनी संवाद साधला.

एस्प्टीनच्या संदर्भातील लैंगिक शोषणाची माहिती ट्रम्प यांना होती; दस्तऐवजात गौप्यस्फोट

वॉशिंग्टन डी.सी. : अनिल टाकळकर

सेक्स ऑफिंडर जेफ्री एस्प्टीनने आपल्या वैयक्तिक ई-मेलमध्ये अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांना अल्पवयीन मुलांच्या लैंगिक शोषणाबद्दल माहिती होती, परंतु त्यांचा त्यात सहभाग नव्हता, असे म्हटले आहे. यामुळे या वादाला नवे वळण मिळाले आहे. अमेरिकेच्या हाऊस ओव्हरसाइट कमिटीने प्रसिद्ध केलेल्या हजारो पानांच्या दस्तऐवजांमध्ये ही नोंद समोर आली आहे.

एस्प्टीनने १ फेब्रुवारी २०१९

रोजी स्वतःलाच पाठवलेल्या ई-मेलमध्ये लिहिले होते, 'ट्रम्प यांना हे सर्व माहीत होते. त्या काळात ते अनेकदा माझ्या घरी आले होते.' हा ई-मेल त्यांनी त्यांच्या आत्महत्येपूर्वी काही महिने आधी लिहिल्याचे स्पष्ट झाले. हा नवा खुलासा ट्रम्प यांनी याआधी केलेल्या दाव्याच्या विरोधी आहे. एस्प्टीनच्या २००८ च्या गुन्हेगारी कबुलीनाम्यापूर्वी त्यांना त्यांच्या अवैध कृतींची माहिती नव्हती, असे ट्रम्प यांनी सांगितले होते. एस्प्टीनला पाम बीच, फ्लोरिडामधील सामाजिक कार्यक्रमांतून आपण ओळखत होतो आणि मधल्या दशकात दुरावा निर्माण झाला, हे त्यांनी मान्य केले होते. ट्रम्प यांनी या नव्या घडामोडीला

राजकीय हल्ला ठरवत ४३ दिवस चाललेल्या शासकीय शटडाऊनवरून लोकांचे लक्ष वळवण्यासाठी डेमोक्रॅट्स ही प्रकरणे पुन्हा पुढे आणत असल्याचा आरोप केला. त्यांनी समाज माध्यमांवर डेमोक्रॅट्स हे राजकीय हेतूने जेफ्री एस्प्टीन फसवेगिरी प्रकरण वापरत आहेत, जेणेकरून त्यांच्या अपयशावर त्यांना पडदा टाकता येईल, असे लिहिले आहे. दरम्यान, काँग्रेसमध्ये एस्प्टीनच्या प्रकरणातील तपास नोंदी सार्वजनिक करण्यासाठी झालेल्या प्रयत्नांना निर्णायक पाठिंबा मिळाला. रिपब्लिकन आणि डेमोक्रॅट्स मिळून आवश्यक २१८ सभाग झाल्याने प्रस्ताव मतदानासाठी सादर झाला. एस्प्टीन हा अचोरी माणूस होता

व्हाईट हाऊसच्या प्रवक्त्या कॅरोलिन लिव्हिट यांनी प्रतिक्रिया देताना सांगितले, ट्रम्प यांनी २००७ मध्ये एस्प्टीनला आपल्या प्रॉपर्टीवर येण्यास बंदी घातली होती. कारण तो पेडोफाईल म्हणजे मुलांबरोबर लैंगिक कृत्ये करणारा अचोरी माणूस होता. एस्प्टीनच्या ई-मेलमधील उल्लेख एका पीडितेबद्दल होता. तिचे नाव दस्तऐवजात लपवण्यात आले आहे. मात्र सूत्रांच्या माहितीनुसार ती व्हर्जिनिया च्युफ्रे असल्याचे समजते. ती २००० मध्ये मार-आ-लागो येथील स्या अटॅन्डेंट होती आणि मॅक्सवेलनेच तिला एस्प्टीनकडे नेले होते. या वर्षाच्या सुरुवातीला, वयाच्या ४१ व्या वर्षी तिने आत्महत्या केली.

पेट सफा

Laxative Green Tea

FSSAI NO. : 10924999000065

Sirf Ek कप चाय, कब्ज को Tata Bye-Bye

पेट सफा... तो हर रोग दफा

Good for Digestion

Helps Relieve Constipation

जर तुमचं पोट सकाळी पूर्णपणे साफ होत नसेल, तर यापासून मुक्ती मिळवणं आता अगदी सोपं आहे. रात्री झोपण्यापूर्वी फक्त एक कप पेट सफा लॅक्सेटिव्ह ग्रीन टी प्या आणि सकाळी तुमचं पोट एका झटक्यात पूर्णपणे साफ आणि फ्रेश होईल.

Buy Now : amazon | Flipkart | blinkit | 1mg | bigbasket | snapdeal | JioMart

Contact For Dealership
85588 07777 • dealership@divisa.in

घराघरात EVOOTER

VIDA VX2 | बदलत्या INDIA चा स्कूटर

GO 2.2 kWh
जास्त Storage. आरामदायक Ride.

THE ALL NEW GO 3.4 kWh
जास्त Range. जास्त Savings.

PLUS 3.4 kWh
जास्त Speed. जास्त Thrill.

REMOVABLE BATTERIES
CONVENIENCE OF INDOOR CHARGING

VIDA BaaS
BATTERY AS A SERVICE
5-YEAR COMPREHENSIVE WARRANTY**

4600+ FAST CHARGING STATIONS

600+ OUTLETS
FOR SALES AND SERVICE

STARTING @JUST ₹ 84 990*/-
(EXCLUDING STATE SUBSIDY)

WITH BaaS @JUST ₹ 44 990*/-
& PER KM COST ₹1.24

Additional benefits available: extended battery warranty (up to 5 years/60k kms for Vx2 Plus & 5 years/50k kms for Vx2 Go); warranty on critical components up to 5 years/75k kms; access to the fast-charging network & MY VIDA App during the BaaS period; option to avail assured buyback of up to 67.5% of the effective showroom price of the Vx2 series. *Limited-period offer. T&C apply. BaaS offer is subject to the terms & conditions of respective financiers. Visit us at: www.vidaworld.com

Visit us in **MUMBAI**: Trombay Road, Chembur - TRADEMARK AUTO, 7428441278 | **Andheri West** - ANIRUDDHA GALAXY, 7428297109 | **Malad East** - AUTOMILES, 7428438834 | **Saki Naka** - RAJ HERO, 7428439965 | **Borivali** - ECO GREEN HERO, 7700975162 | **Virar** - FORT POINT HERO, 7428438966 | **Panvel** - H.M. MOTORS, 7428441608 | **Vashi, Navi Mumbai**: SHARP MOTORS, 9769555567 | **Thane West** - RANJEET MOTORS, 7428441613 | **Bhiwandi** - NEW PREET MOTORS, 7428439835 | **Ulhasnagar** - SHREE LAXMI AUTOMOBILES, 7428297110 | **Kalyan** - AVENUE AUTO, 7428434889 | **Bhandup West** - RYDEX MOTO, 7428441232 | **ALIBAUG**: TAM MOTORS, 7428482261

Hero MotoCorp Limited
(CIN: L3591DL984PLC079564)